

ČASOPIS Keltoviny

50. číslo

27. listopadu

Hezký den.

Ještě, než jsem začal připravovat tohle číslo, již 50, jsem se rozhodoval, jaký obrázek vyberu na titulní stranu. Chtěl jsem něco echt výrazného... A pak mě to napadlo...

Oslovil jsem tým BIG SHOCK! RACING s Martinem Macíkem jr. v čele a poprosil je, zda by nám nějakou fotografii neposkytli. A výsledek vidíte na titulní straně. Děkujeme.

Časopis má 44 stran. Pokračuje seriál o práskání bičem, řada příběhů, nechybí pohádky, několik zajímavých článků i komiks Zombík. Takže si určitě nějaké zajímavé informace najde každý čtenář 😊.

Co se kulturních akcí s práskáním bičem týká, tak bohužel do konce roku žádné naplánované nemáme. Přeci jenom biče moc rádi vlhko nemají. Takže pracujeme, a hledáme a hledáme, nové informace týkající se historie práskání bičem a před Vánoci pro Vás máme jedno velké překvapení. Proto sledujte naše facebookové stránky, kde vše zveřejníme... Až bude správný čas.

Šéfredaktor Martin Štulla

Obsah čísla 50.:

2	OBSAH, slovo úvodem	23	MEZI POHÁDKAMI
3	INFORMAČNÍ SPEKTRUM <i>BIG SHOCK! RACING</i>		<i>Mikulášské sáňkování</i>
4	BIČE, VŠUDE KAM SE PODÍVÁŠ <i>Rozhovor J. Zobl</i> <i>Ovládání honáckého biče 5</i>	25	ROZHOVOR <i>Miroslav Horáček</i>
8	JEŇOULE A LAĎOULE <i>Mikulášská nadílka</i>	27	JEŇOULE A LAĎOULE <i>Šťastné, veselé a čarovné</i>
9	ZASE TIE PRÁZDNINY <i>Druhý díl</i>	29	KAMENICKÁ HUŤ <i>Kamenické suroviny 2</i>
13	VZPOMÍNÁME <i>Jan Karel Zdenko Kotěra</i>	32	PROKLETÍ POCESTNÉHO <i>17. část</i>
14	OD HRADU KE HRADU <i>Jak se topilo na hradech?</i>	35	PŘÍBĚHY PLNÉ FANTASIE <i>Pouliční lampy</i>
15	BYLINKY, nejen pro naše babičky <i>Tentokrát o houbách</i>	37	FIRMA S TRADICÍ <i>Kovap a moderní technologie</i>
17	DENÍK JEDNÉ OBYČEJNÉ MÁMY <i>Část pátá</i>	38	LEGANORIE <i>Ye tho phuč!</i>
18	ČESKÁ NEJ... <i>Kompas světových stran</i>	40	ČTENÁŘSKÝ DENÍK <i>Lucemburská pentalogie 3. díl</i>
20	KALENDÁŘ SPISOVATELKY <i>Kavárna na nádraží – díl 2</i>	42	BEZPEČNÉ CESTY <i>Jízda v zimě</i>
22	HISTORIE <i>Česká mše vánoční</i>	43	KOMIKS ZOMBÍK <i>13 - 15</i>
		44	TIRÁŽ <i>aneb kdo nám píše...</i>

Historie PRÁSKÁNÍ BIČEM

www.historiepraskanibicem.cz

INFORMAČNÍ SPEKTRUM

BIG SHOCK! RACING

Článek připravila Pavla Štullová ve spolupráci s Martinem Macíkem jr.
Informace čerpány z internetových stránek bigshockracing.cz

Jeden z neúspěšnějších soukromých profesionálních rallye týmů v naší republice se jmenuje BIG SHOCK! RACING. A začátky týmu hledejte už v roce 2002. To se Martin Macík starší (přezdívaný Kocour) seznámil s Jirkou Žákem. Martin Macík st. sháněl kamion na Dakar. V Tatře dostal zamítavou odpověď. Naštěstí Jiří Žák věděl o někom, kdo už párkrát na Dakaru byl a mohl by pomoci. Martina Macíka st. seznámil s Ladislavem Fajtlem a pak to šlo rychle. V červenci 2002 koupili auto (našli v kopřivách LIAZku, která jela Dakar v roce 1992) a v lednu 2003 už startovali na Rallye Dakar. Tím to všechno začalo.

BIG SHOCK! RACING jako takový vznikl v roce 2016 partnerstvím týmu KM Racing s českou značkou energetických nápojů Big Shock! Šéf týmu Martin Macík starší stáj založil už v roce 2008. Tým také vyvíjí a staví závodní stroje, pořádá motoristické eventy a umožňuje dalším profesionálním jezdcům i amatérským nadšencům postavit se na start Dakaru. A nejen na něj...

Pod týmovou vlajkou už do Dakaru vyjely kamiony s piloty Martinem Macíkem st., Martinem Macíkem jr., Ladislavem Fajtlem, Vlastimilem Vildmanem, Jaroslavem Valtrem a Józefem Cabalou. Na motocyklu tým do Dakaru vyslal Jana Brabce, Davida Pabišku, Dušana Randýska, Lukáše Kvapila a Ivana Jakeše nebo čtyřkolkáře Josefa Macháčka ša Martina Plechatého. Big Shock! Racing se účastní i dalších soutěží např. Rallye du Maroc, Baja Aragon, Baja Drawsko, Baja Poland, Hungarian Baja nebo Silk Way Rally.

Martin Macík starší, šéf týmu Big Shock! Racing, se svým týmem MM Technology pro Rallye Dakar 2022 sestrojil pět závodních kamionů. Tři z nich jsou úplně nové a vznikly během posledního roku. **Za tým Big Shock! Racing bude startovat Karel, Iveco Powerstar pilotované Martinem Macíkem mladším (nejmladším pilotem na Dakaru v kamionu v jeho historii), který se opět pokusí posunout a vylepšit 4. místo z letošního roku. Martin pojedou už svou desátou Rallye Dakar, takže bude mít o to větší chuť porazit soupeře. Druhým týmovým želižkem v dakarském ohni bude Arnošt, nejnovější**

letošní model řízený Martinem Šoltyssem. Ale v závodních strojích od Macíků na trať Dakaru 2022 vyjedou i další týmy. Chybět opět nebude Maurik van den Heuvel v kamionu postaveném na podvozku ze Sedlčan. V novém modrém speciálu sestrojeném v sedlčanském zázemí se sveze i italská posádka Italtrans Racing Team. A nejnovějším překvapením je právě dokončený bílý kamion pro holandský Project2030 Keese Koolena.

Biče, všude kam se podíváš

Film a biče – 2.část **5. díl**

*Rozhovor připravil Martin Štulla, triky s bičem J. Kráčmera a J. Zobl
Rozhovor proběhl formou emailové komunikace*

Pokračujeme s rozhovorem, který jsme v minulém čísle předčasně ukončili. Zde máte jeho dokončení, neméně zajímavé než úvodní část.

☉ **Co obranné práskání bičem?**

I k tomuto účelu lze biče použít. Ve filmu to je rychlé práskání jedním či dvěma krátkými biči o délce v rozmezí cca 180 – 260 cm (dle preferencí) proti jednomu či více útočníkům. Bránící se používá biče většinou v rotačních pohybech a s aktivním pohybem těla v prostoru. V asijských bojových uměních je pohyb s bičem na úrovni atletické sestavy s kotouly, výskoky a přemety nebo tance. S krátkými biči je obrana velmi efektivní a při zásahu práskačkou nebo rukojetí, je účinek hodně bolestivý a psychologicky deprimující. V praxi se tradují i krátké úderné biče, typu pružného obušku bez práskačky nebo tzv. Hadí bič v krátké verzi bez pevné rukojeti. Pro běžné práskání není příliš vhodný.

Argentinský souboj biči.

Český spisovatel a cestovatel Otakar Batlička, popisuje ve své knize „Na vlně 57 m“ pravidla souboje s biči, kterým argentinští honáci řešili své spory (pozn. red. celý příběh vyšel v brožuře Ovládnání honáckého biče, i v časopise Keltoviny). Princip – 2 bičáři, svlečení do půl těla, na jedné ruce omotané poncho, byli v kruhu (o průměru cca 8 m) a vítězem byl ten, kdo vypráskal soupeře z kruhu ven (Svého času jsme tuto scénku předváděli s kolegou ve westernovém městečku – Vestec u Prahy – dnes již zrušeném).

☉ **Lze režisérům vysvětlit, že nějaký prvek prostě nejde udělat i když oni mají představu, že to určitě lze provést? Sám jsi byl u několika filmů dublérem a konzultantem...**

Režisérům se nevysvětluje, těm je snaha vyhovět a většinou se to daří. Ale někdy chtějí něco, co lze udělat, jenže to člověk zrovna neumí. A měl by to říct předem. Pak je šance na uskutečnění v jiné podobě. Jiné to je:

V reklamě - mají předepsaný scénář, ale nechají si poradit, nebo něco lehce pozmění na návrh.

Na divadle - mají scénář, představu a jsou limitováni malým prostorem – režisér si většinou vybere některý z Vašich návrhů využití prostoru a prvků zacházení s bičem. Zeptá se, zda je možné to či ono, ale rozhodnutí nechá spíše na Vás. Během zkoušek a repríz vzniknou dodatečné úpravy.

U filmu - dle natáčené scény, natrénuje během několika dnů koordinátor s kaskadéry scénu a ve finální podobě ji předvedou ve stanovený den režisérovi. Ten ji zhlédne a rozběhne se mu fantazie. Postupně vytvoří aspoň 6 variant, každou s několika opakováními, cpe Vám kameru za miliony do obličeje, vyžaduje plné nasazení, vybírá si a kombinuje dokud není spokojen a vy jste nervózní z věcí na něž nejste zvyklí (slavný režisér, drahé vybavení, odpovědnost, kostým, světla, mnohdy padáte na hubu...). To občas trvá i několik hodin a ve filmu máte potom svých 5 vteřin slávy, a navíc nejste v kostýmu k poznání. Teprve, když to nejde fyzicky, udělá se to nějakým filmovým trikem. Ale je to skvělá osobní zkušenost.

☉ U nás se pořádá soutěž ve zhasínání svíček bičem (v rámci Mistrovství České republiky a Velké ceny W-clubu).

Ano, tuto soutěž jsme zavedli ve zjednodušené podobě předloni, tedy roce 2019 jako zpestření pro diváky a motivaci pro závodníky. Jedná se o postupné zhasnutí pěti svíček, na pětiramenném svícnu, pěti ranami biče.

Když jsme byli na soutěži v USA v r. 2005, soutěžilo se tam ve zhasínání 5 svíček, v pyramidálním uspořádání za zástěnou, s otvorem o průměru 10 cm před každou svíčkou. V té době bylo v banku asi 3 700 dolarů, které člověk mohl vyhrát, pokud by zhasl 3 svíčky pravou rukou a 2 svíčky levou rukou, s limitem 5 ran. Šlo to celkem rychle – jednou člověk netrefí a vypadne. V této podobě se disciplína koná u Ladislava „Gina“ Šína v Rýmařově.

☉ Jak dlouho se trénuje, než se člověk naučí zhasnout svíčku. Ty sám jsi držitelem několika rekordů zapsaných v České knize rekordů...

Na soutěž v USA v Las Vegas jsem trénoval cca leden – březen, v tělocvičně, jednou týdně s různými výsledky. Jednou jsem dokonce zhasl všech 5 svíček dle pravidel 3 x po sobě. Říkal jsem si - to by šlo, šance je. Ha Ha...ve Vegas jsem se kvalifikoval požadovaným zhasnutím jedné svíčky, a když na mě přišla řada, zhasl jsem 2 nebo 3 pravou rukou (už nevím) a skončil jsem. Jiné prostředí, napětí velké soutěže, pauza mezi kvalifikací a nástupem na výkon...

Volně stojící svíčka se dá celkem snadno natrénovat – trefuje se práskačkou. Je to o velikosti střepece práskačky, udržování přesné vzdálenosti a o opakovaném stejném pohybu ruky. Když Vám ji někdo zapaluje a vy se nemusíte hnout z místa. Takto jsem v r. 2002 zhasl 81 svíček ze 100 možných pokusů. Rekordy jsou od toho, aby se překonávaly a člověka motivovaly k tréninku – tak jsem se k nim dostal u Agentury Dobrý den Pelhřimov.

☉ A co stisknutí kohoutku ležícího revolveru?

Člověk marně přemýšlí, jak to udělat, dokud to osobně nevidí. Na stole jsem to neviděl, ale revolver je přivázaný za hlaveň ke kyvadlu – pažbou dolů, je bez lučíku, aby byla přístupná spoušť. Rozkýve se a s trochou tréninku trefíte nechráněnou spoušť zhora – Kladivem nebo Elstnerem. Jiná verze je puška bez lučíku, držaná v rukách hlavní nahoru.

☉ Co je vrcholem umění zacházení s bičem?

Z mého hlediska to je absolutní jistota ovládnutí biče – v trefování různých druhů cílů a 100% zvukový efekt jednotlivých prasků v sestavě, vrcholící vyťukáváním melodie za použití dvou bičů. Patří k tomu i pohyb v prostoru a přirozený, uvolněný projev.

rok 1999 - Během tří minut jsem ustřelil 95 tyčinek délky cigarety (z ruky pomocníka) bičem o délce 250 cm.

rok 2000 - Během tří minut jsem zasáhl 105 x brnkačku o délce 10 cm, upevněnou na stole, bičem o délce 250 cm.

rok 2002 - Zhasl 81 x plamen svíčky ze 100 možných pokusů, bičem o délce 230 cm.

rok 2010 - V průběhu 1 minuty dokázal ze stolu sestřelit bičem 51 brokovnicových nábojnic dlouhých 6,9 cm - rozmístěných 20 cm od sebe. Při pokusu použil americký bič dlouhý 2,83 m s rukojetí o délce 29 cm.

☺ Čeho si ceníš nejvíce ve své bičařské kariéře?

- přátelství s Jadou Kráčmerou,
- založení W-clubu v roce 1994, v roce 2023 uplyne 30 let od první oficiální celorepublikové soutěže s biči,
- spoluautorství při vytváření pravidel klubových soutěží,
- spoluautorství brožury a natočení výukové VHS (CD) „Ovládání honáckého biče“ v nichž s Jadou stanovíme názvy a definujeme techniky jednotlivých druhů práskání pro potřeby pravidel Mistrovství ČR v ovládání biče a lasa a dalších bičařských soutěží,
- zkušeností, které jsem získal účastí na mezinárodních soutěžích (Německo, USA),
- cestování po Austrálii a USA se zaměřením na informace o westernu a tradiční výrobě bičů,
- renomé, které jsem získal za dlouhá leta vystupování a praxe v pletení různých druhů bičů,
- jsem-li osloven filmaři, jsem rád, že točím tzv. „na první dobrou“ a bez trapasů na place.

Své dlouholeté zkušenosti zúročuji ve svých výukových kurzech pro veřejnost, nebo při pravidelné výuce ve Stromovce v Č. Budějovicích. Přes zimu pořádám v Třeboni v tělocvičně celodenní výukový kurz na biče, lasování.

Děkujeme za rozhovor.

Ovládání honáckého biče

26. Vlnovka horizontální

Bič vedeme po kružnici vlevo (otáčíme se zároveň celým tělem) a zápěstí vykonává několikrát za sebou stejný pohyb jako při srpování.

27. Vlnovka vertikální

Bič vedeme opět po kružnici, přičemž zápěstí vykonává důsledný pohyb nahoru a dolů.

Příklady návazného práskání

1. spodní dopředu - kladivo - zadní žabka
2. nad hlavou vpravo - zadní žabka - kladivo
3. nad hlavou vpravo - přední žabka - rakušák

A ještě něco:

1. Naučte se dokonale všechny základní prásky
2. Kombinujte jednoduché prásky v návazném práskání
3. Naučte se vše druhou rukou
4. Pokračujte v přendavačkách
5. Trénujte víceprásky, návazné a opakované práskání
6. Přejděte na dva biče
7. Naučte se to, co nikdo neumí
8. Pracujte na své show
9. Staňte se mistrem v ovládání biče

Způsoby trefování cílů

Cíle lze trefovat z klidové polohy biče nataženého na zemi nebo z pohybu při točení nad hlavou.

Trefování z klidové polohy:

použité prásky – cílené forhand

- spodní přímé
- kladivo

Cíl má být zasažen práskačkou a je tedy důležité, dobře odhadnout vzdálenost, než ji dostanete do krve. Naměřte si ji. Položte bič na zem a k jeho délce přidejte dvě stopy (asi 60 cm). Z této značky trénujte. Při trefování z klidové polohy je důležité, aby konec biče, místo kde stojíte a cíl byly v jedné přímce (**obr. 43**).

Bič nezasekávejte, nechte jej volně dojít na cíl, jinak pohybem ruky vzad jej oddálíte od cíle a práskačka na něj nedosáhne.

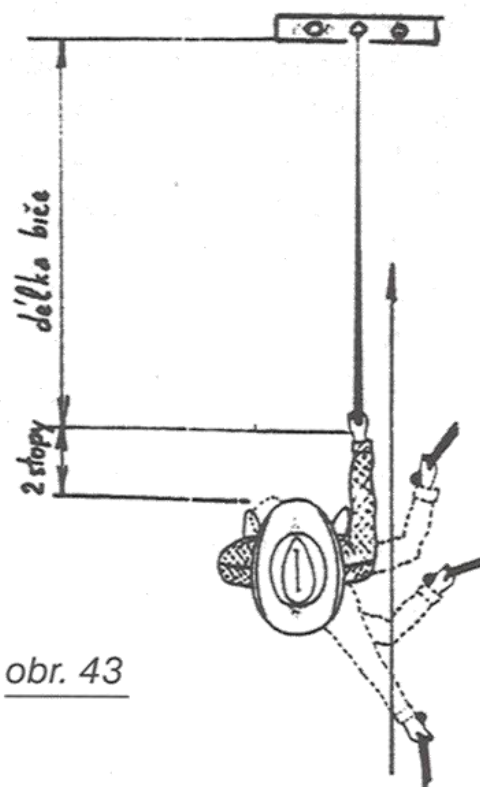
Optimální umístění cíle je ve výši ramen.

Trefování z točení nad hlavou

použité prásky – věčko

- elstner
- srpování

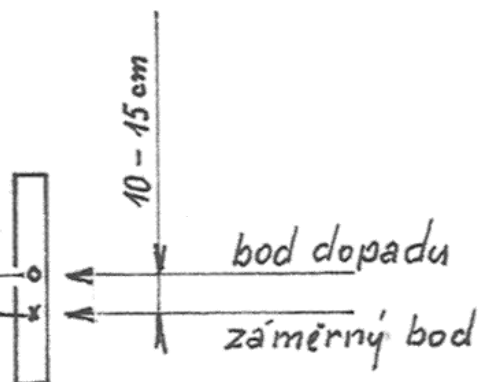
Při trefování z točení nad hlavou (**obr.44**) je třeba zjistit, kam dopadá práskačka, protože mezi záměrným bodem a bodem dopadu je asi 10 - 15 cm stranový rozdíl. Točit je možno po kruhu, nebo po elipse.

obr. 43

obr. 44

Jeňoule a Lad'oule, malí čarodějové z chaloupky uprostřed lesů

Mikulášská nadílka

*Pohádku připravila Martina Kovářová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Blížil se pátý prosinec, a to je tak trošku obávaný den, nejen u dětí ale i malých čarodějů. V ten den totiž chodí světem Mikuláš. Na pomoc mu vždy přijde andílek, který má pro děti nějakou tu sladkost. Andílek je celý v bílém, svatozář nad hlavou, na zádech křídla a v ruce košíček. Chodí tak lehounce, že se skoro vznáší. Na něj a na Mikuláše se každý moc těší. Ale potom je tu ještě někdo, kdo není tak moc oblíbený a z koho jde tak trošku strach. Umouněný obličej, chlupaté tělo, na noze kopyto a vzadu na zadku velký chlupatý ocas zakončený bambulí. Ano, správně, uhodli jste, je to čert. Ten, když spustí to své budlíky budlíky, i ten největší hrdina se třese strachy. Čert po celý rok sleduje všechny zlobivé děti i zlobivé čaroděje a vše si zapisuje do pekelné knihy, říká se jí Kniha hříchů. Tu potom jednou za rok vynese na zem a ukáže ji Mikuláši a společně pak i s andílkem obcházejí dům od domu a chaloupku po chaloupce a koukají se, zda se zlobivci alespoň trošku napravili.

„Neotáčej to.“... „A proooooč?“... „Ty nevíš, co bude po čtvrtém prosinci?“ divil se Jeňoule. „No přeci pátý prosinec.“ Ťukal si na hlavu Lad'oule. Jenže potom mu to došlo, pátého prosince chodí přeci Mikuláš. Oba dva se rozhlédli po světničce. To byl panečku binec. Peřiny rozházené po postelích, všude drobky pod stolem, okna že přes ně nebylo pořádně vidět, kamínka celá politá od lektvarů a naši čarodějové? Špinaví, rozcuchaní a umounění. No to je panečku nadělení, pomysleli si oba.

Po chvíli koukání po chaloupce, jako by do nich vjel blesk. Začali rychle uklízet, a nakonec umyli i sami sebe a oblékli se do čistého. Zabrало jim to skoro celý den. Večer se už pomalu blížil a oba se cítili dosti nejistě. „Ještě punčochy,“ povídá Lad'oule. A Jeňoule honem běžel do skříně a začal je hledat. Našel je po chvíli, ale obě byly děravé a prokousané od myši. „To nám svatý Mikuláš asi nic nenadělí.“ Fňukali oba. „Ale prosím těěě vždyť jsme čarodějové a co dělají čarodějové, nooo???“ „Čarujííí!“ „Správně!“

A tak se tedy dali do čarování. Položili punčochy na stůl a začali kouzlit. „Šmiky, šmiky šmik ať hned šije nit hrumbura hrumbury fuuuuu.“ V tom se v chaloupce objevila obrovská myš, koukal se na čaroděje a jedním mlasknutím obě punčochy sežrala. „Honéééém, odčaruj ji, než sežere nás,“ ječel Jeňoule. „Bramby hamby fuuuuu ať je ta myš pryč nebo vezmu bič.“ Myš nejenom, že nezmizela, naopak se ještě zvětšila, cenila zuby a v tlapce držela paličku na maso. „Ty si to tedy vymňouk, teď si z nás naklepe řízky a pak nás zblajzne jako malinu, radši ustup zkusím to já.“ „Houle koule velké boule abraka dabraka černá oblaka, fury mury žádné chmury, brumbabule fiiiiii.“ A myš i s paličkou našťestí zmizela. No ona nezmizela úplně, ale zmenšila se na svou původní podobu. Stačilo pak jen otevřít dveře a myš byla pryč.

„Jenže co teď, do čeho nám dá Mikuláš nadílku, když nemáme punčochy?“ „Tak si je vyčarujem...murundy burundy punčocha.“ A na stole ležely dvě krásné nové punčochy. „To bylo lehké.“ Křičeli jeden přes druhého, jenže to by nebyli naši čarodějové, kdyby to nemělo zase nějaký háček. Punčochy byly moc krásné, byly velké a červené, jenže

se začaly z ničeho nic hýbat a proměnili se ve dvě veliké mluvící žížaly. Oba čarodějové kroužili, mnuli si oči a opravdu nezdálo se jim to, po stole se opravu plazily dvě žížaly. „Co na nás tak čučíte, dejte nám raději najíst a nevejrejte tak na nás.“ V tom se venku ozvalo cinkání zvonečku a chrastění řetězu. Jeňoule řekl tak tak mizící zaříkadlo a už se otvírali dveře a vcházel do nich Mikuláš, za ním andílek a úplně vzadu čert.

„Dobrý večer malí čarodějové, byli jste celý rok hodní?“ Ptal se Mikuláš. Oba dva se červenali a nevěděli co říct. Čert neustále vykukoval a oba dva měli tak trochu nahnáno, když vytáhl knihu hříchů a podal ji Mikuláši. „Tak copak tu máme napsáno.“ Zamyslel se Mikuláš a zadíval se do knihy. „Občasné žertování s lektvary na kolemjdoucích, nějaké ty čarodějnické vylomeniny no ale tady máme, že jste oba dva letos splnili čarodějnou zkoušku. Takže nějaké ty malinkaté hříšky by tu byly, ale na peklo to čerte není.“

Čarodějové si oddechli, ale trošku je mrzelo, že nemají punčochy. V tom přistoupil andílek, vytáhl z košíku dvě krásné nové punčochy a každému jednu podal. „Budliky budliky, příští rok už žádné neplechty, je vám to jasné?“ Řekl čert a oba přikývli. Potom jim společně všichni tři popřáli hezké Vánoce a za zvonění zvonečku odešli.

Když se malí čarodějové nakoukli za dveře už tam nikdo nebyl, jen se všude třpytily hvězdičky a vše tak zvláště vonělo. Zavřeli chaloupku, sedli si do postýlek a prohlíželi si své punčochy, byly plné sladkého ovoce a úplně na dně byla sladoučká čokoláda. Na noc by se sice mlsat nemělo, ale tak jednou výjimečně by snad mohli. Utřeli si upatlané pusy, položily punčochy vedle postýlek, zakryly se až po bradu a během chvilky usnuli.

A co vy děti byli jste celý rok hodné?

POZOR, POZOR... V dnešním čísle ještě pokračování na dalších stranách našeho časopisu 😊. Užijte si s našimi malými čaroději ještě Vánoce...

Druhý díl

*Článek připravila Mária Kalincová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

„Ani neviem, kedy som si v nedeľu takto oddýchla,“ spokojne zavrnela Simona večer, keď sa po tom, čo deti unavené z dňa u babky zaspali, zložila na gauč a vyložila nohy na stôl.

„To som rád,“ usmial sa Michal a objal manželku okolo pliec. „Aj deti boli oveľa pokojnejšie, keď si bola ty v pohode“

„Škoda, že ti to nenapadlo skôr,“ vzdychla si. „Mohli sme si ušetriť kopec zbytočných stresov. Ale to už je jedno. Aj tak nás čakajú perné týždne. A potom... Po pôrode to už bude iný chaos a stres.“

„Možno by som mohol občas decká vziať aj tak,“ zamyslel sa Michal. „Aspoň si s malou oddýchneš.“

„Toto som si mala nahrat,“ zaškerila sa. „Aby si na to nezabudol.“

Michal na Simonu ublížene pozrel. „Nerob si zo mňa srandu. Som chlap, nám musíš všetko polopatisticky vysvetliť, zabudla si?“

„Nie. Ale vidíš, že občas ti to docvakne aj samému.“

Spokojne sa k manželovi pritulila a vychutnávala si ticho bytu. Podvedome tušila, že takáto pohoda sa tak skoro nezopakuje. Napokon, čaká ich balenie na dovolenku, čo je samo o sebe dosť stresujúce. Ale na to bude myslieť až zajtra, zaumienila si a na ten večer vytesnila z hlavy všetko znepokojujúce.

„Tak, Lucinka, nastal čas na balenie,“ oznámila Simona dcére o dva dni neskôr. Konečne vyprala a vyžehlila všetko potrebné na dva týždne strávené mimo domova. „Už si si rozmyslela, ktoré hračky si chceš vziať?“

Dievčatko prikývlo a ukázalo na kufrík pohodený na zemi v kúte. „Už som si nachystala,“ usmiala sa.

„Šikovná,“ pochválila ju Simona. „Tak ukáž, čo to tu máme.“ Zohla sa ku kufríku, otvorila ho a prekvapene nadvihla obočie. „Luci, ale tie nažehľovacie korálky ti fakt nie sú treba. Akurát čo ich postrácaš. A okrem toho, žehličku neberiem.“

„Ja chcem koláliky,“ odula sa Lucka. „Chcem lobiť sldiečka.“

„Zlatičko, budeš ich robiť doma. Aj tak na to v Bulharsku nebudeme mať čas. Zober si radšej nejakú knižku, omaľovanku, bábiku alebo plyšáka.“

„Tak teda dobre,“ vzdychla si Lucka a vyhádzala polovicu knižnice.

Simona bola presvedčená, že nič horšie ako balenie dieťaťa na dovolenku nemôže existovať. Presvedčiť Lucku, že päť kníh je priveľa a že pančušky jej fakt nebudú treba, ju pripravilo o všetku silu.

Keď skončili, pot z nej tiekol cícerkom a nervy mala na prasknutie. Pri pomyslení, že podobná tortúra ju onedlho čaká s Jurkom, sa jej chcelo plakať.

Nehovoriac o Tomášovi.

Akútne potrebovala kávu a niečo hriechne sladké.

„Tomáš, neštvi ma a spolupracuj trochu,“ vrčala Simona na najstaršieho potomka. „Keď sa už odmietaš baliť, aspoň si uprac tento bordel.“ Snažila sa zniet pokojne, ale pri pohľade na hľbu oblečenia váľajúcu sa po zemi to nešlo. „Odlož ten mobil a makaj.“

„Uhm, o chvíľu,“ neprítomne zamumlal Tomáš, neodtrhnúc zrak od obrazovky smartfónu.

„Žiadne o chvíľu! Hneď!“ Už toho naozaj mala plné zuby. „Fajn, ako chceš. Daj mi ten mobil,“ natiahla k synovi ruku, „do odchodu na dovolenku bude u mňa.“

„To si robíš prdel,“ vykrikol a konečne sa na mamu pozrel. „Nie, nedám ti ho. Je to môj telefón.“

„Dávaj si pozor na to, ako sa so mnou rozprávaš,“ zasyčala a naďalej naťahovala k synovi ruku. „Čakám.“

„Udám ťa na sociálke,“ naštvane precedil Tomáš.

„Ak chceš skončiť v decáku, prosím. Ale dovtedy budeš robiť to, čo poviem ja alebo ocko. Takže mi daj mobil a padaj si upratať tie špinavé handry.“

„Aby si sa nezbláznila,“ odsekol chlapec a zatiaľ čo mu mama zo skrine vyberala čisté veci a ukladala ich do kufra, nabrusene zodvihol zo zeme za náruč špinavého oblečenia.

„A mimochodom, tie tričká sú mi už malé, zbytočne mi ich balíš.“

Nádych, výdych. Vždy to môže byť horšie.

„Máme všetko?“ Simona sa naposledy porozhliadala po byte a pohľadom spočinula na batožine naukladanej v predsieni.

„Ty si balila,“ zavrčal Michal podráždene. Deti už netrpezlivo prestupovali z nohy na nohu a nevedeli sa dočkať, kedy konečne sadnú do auta a vyrazia.

„Tak, kufre máme, krabicu s hračkami tiež, tašku s jedlom a pitím máme,“ začala vymenovávať Simona a imaginárne si v hlave postupne odškrtovala položky zo zoznamu. Zložila si z pleca kabelku a skontrolovala jej obsah. „Pasy, peňaženka, mobil, tehotenská knižka... Myslím, že máme všetko.“

„Super, takže môžeme konečne vyraziť,“ vydýchol si Michal. „Decká, každý z vás niečo vezme a šup do auta.“

Simona prvýkrát pocítila vďaka za bývanie na prízemí.

Neubehla ani pol hodina, keď sa zo zadného sedadla ozvala Lucka. „Mamí, som hladná.“

Simona sa prekvapene otočila dozadu. „Čože? Veď si jedla pred hodinou.“

„Som hladná a chcem lezník,“ trvala na svojom Lucka.

„Musíš vydržať ešte aspoň hodinku, kým zastavíme.“

„Ale ja chcem papat' telaz!“

„Tleba mi kakat',“ pridal sa Jurko a začal sa nepokojne ošívať.

„To si fakt robíte srandu však?“ zaúpela Simona. „Keby som sa vás pred odchodom trikrát nepýtala, či vám netreba na záchod...“ Obrátila sa k manželovi a odovzdane zavelila: „Zastav niekde na pumpe.“

„Si si istá, že tam prídeme ešte tieto prázdniny?“ vrčal Michal, keď v priebehu nasledujúcej hodiny zastavil po tretí raz. „Ešte sme ani neprešli hranice a už sme stáli niekoľkokrát.“

„Viem,“ odvrkla Simona a musela sa veľmi premáhať aby nevybuchla. Ani jej to neustále zastavovanie nebolo po vôli, ale čo mala robiť? „Sú to len deti,“ vrátila mu nedávnu poznámku, „musíme to nejako vydržať. Snád' to v noci bude lepšie...“

„No len aby...“

Simona si odopla pás, vystúpila z auta a vybrala zo sedačky Jurka. „No pod', ty nedočkavec. A vám dvom netreba?“ obrátila sa na Lucku s Tomášom. „Pretože ak mi povieť o pol hodinu, že vám treba cikať, máte smolu. Už nezastavíme.“

„Tak ja teda idem,“ zahundral Tomáš a vysúkal sa z auta.

„Lucka, aj ty pod' skúsiť.“ Simona dcéru odopla a počkala, kým vystúpi. Spolu s deťmi zašla na neďalekú benzínku.

Tesne pred tým, ako vošli do dverí, zbadala, že Michal vystúpil z auta a zapálil si. Začala zuby. Neznášala to. Cigaretový smrad jej prekážal. Na druhej strane, Michal nikdy nefajčil pred ňou a pred deťmi. A pokiaľ ho to upokojí a nebude celú cestu do Bulharska štekať ako pes, nejako to prežije.

Už aby tam boli.

„Kedy tam už budeme?“ opýtala sa Lucka už asi stopäťdesiatykrát odvtedy, čo opustili slovenské hranice. Bol večer, slnko pomaly zapadalo a Simona márne dúfala, že sa deťom podarí čo najskôr zaspáť.

„Luci, povedala som ti, že až ráno, pokiaľ teda nebudeme každú chvíľu stáť.“

„Ale ja tam chcem byť už telaz,“ fňuklo dievčatko unavene.

„Nudím sa,“ pridala sa k sestrinmu protestu aj Tomáš. „Čo mám akože robiť do rána?“
„Pustite si nejakú rozprávku,“ zahundrala Simona otrávene a naďalej pozorne sledovala vozovku.

„A akú? Jeden z tých trápnych animákov pre deti?“

„Áno! Ja chcem lozplávku!“ nadšene zapišťala Lucka. „Elzu a Annu.“

„Áno, lozplávku,“ pridala sa k nej rovnako nadšene Jurko. „Nema.“

„Keby som mal aspoň mobil,“ hundral ďalej Tomáš.

Simona hodila na manžela rýchly spýtavý pohľad, v ktorom sa zračila nemá otázka. Dovolíme mu ho?

„Tak fajn,“ rozhodol Michal po chvíli premýšľania, zatiaľ čo sa na zadných sedadlách strhol boj. Nemo verzus Ľadové kráľovstvo. Vybral synov mobil z priehradky a načiahol sa dozadu. „Ale iba počas rozprávky, jasné?“

Netrvalo dlho a Lucka s Jurkom stíchli pri rozprávke o Nemovi.

Konečne bol pokoj. Ešte keby sa im podarilo zaspáť a mohli potiahnuť celú noc. Maximálne s krátkou prestávkou na výmenu za volantom.

„Prosím ťa, mohol by si niekde zastaviť?“ opýtala sa Simona Michala. Bola hlboká noc, deti spali spánkom spravodlivých a z autorádia ticho hrala Simonina obľúbená hudba. „Malá mi hrozne tlačí na mechúr, neviem ako dlho to ešte vydržím,“ zastonala.

„Neboj sa,“ odvetil Michal, hľadiac na vozovku, „mám to v pláne. Podľa navigácie by tu mala byť o chvíľku nejaká benzínka. Aj tak sa potrebujem povystierať a... zapáliť si.“

Simona si ticho vzdychla, ale radšej to nekomentovala. Pre pokoj v rodine to nemalo význam.

O desať minút zastali na malom parkovisku. Simona vyskočila z auta a v rámci možností utekala na toaletu. „To je úľava,“ vydýchla sama pre seba, keď si obliekala nohavičky. Spláchla, umyla si ruky a vybrala sa naspäť k autu.

Michal akurát zahodil ohorok cigarety a chcel si sadnúť do auta. Keď videl manželku prichádzať, potichu zavrel dvere a počkal ju.

„Ty, Simi, ostalo ešte niečo z tých rezňov? Vyhladol som a do rána je ešte dosť ďaleko.“

„Tiež by som niečo zjedla,“ pripustila Simona. „Počkaj, pozriem sa či nám tie tri kobyľky niečo nechali,“ zasmiala sa a z autochladničky v kufri vybrala veľkú dózu. „Super, ostali akurát dva.“

„Tak si dajme, kým môžeme, potom už nebude čas.“

Pokračování příště...

VZPOMÍNÁME

Jan Karel Zdenko Kotěra

(18. prosince 1871 - 17. dubna 1923)

Článek připravila Pavla Štullová

Informace čerpány z internetových stránek wikipedia.org a seznamzpravy.cz

Jan Karel Zdenko Kotěra byl český architekt, urbanista, teoretik architektury, návrhář nábytku a malíř. Narodil se 18. prosince 1871 v Brně jako mladší syn středoškolského profesora Antonína Kotěry a jeho ženy Marie, rozené Vogl (Němka). Při křtu u Sv. Tomáše dostal tři jména: Jan Karel Zdenko. Vychovávan byl v německých školách nejprve v Dolních Zálezlech a v Ústí nad Labem a potom na státní průmyslové škole, Odborné škole stavitelské v Plzni.

Po maturitě v roce 1890 přišel do Prahy, kde absolvoval praxi v projekční kanceláři inženýra Freyna a ocitl se v blízkosti barona Mladoty ze Solopysk. Oba objevili jeho talent a stali se mecenáši jeho dalšího studia na vídeňské Akademii výtvarných umění od roku 1894, kdy tam nastoupil nový profesor Otto Wagner. Ve Vídni se mladý Kotěra seznámil s Jožem Plečnikem, Josefem Hoffmannem, Josefem Urbanem, ale i s Adolfem Loosem.

Kotěra byl ovlivňován na jedné straně wagnerovským modernismem, na druhé straně italsky orientovaným klasicismem, který ve vídeňské akademii ještě dozníval. Roku 1897 získal prestižní Římskou cenu spojenou se stipendijním pobytem v Palazzo Venezia v Římě. Tento pobyt spojený s cestami po celé Itálii, který Kotěra uskutečnil od února do června 1898, završil jeho učednická léta.

Po návratu z Itálie nastoupil na speciální školu dekorativní architektury na pražské uměleckoprůmyslové škole (dnes na Náměstí Jana Palacha) na místo Friedricha Ohmanna. K jeho žákům tam patřil například Josef Gočár.

V roce 1899 se oženil s Bertou Trázníkovou a zařídil si byt v Praze. Téhož roku začal pracovat na své první významné realizaci, kterou byla stavba Peterkova domu v Praze. Roku 1910 byl jmenován profesorem nově vytvořené speciální školy architektury na Akademii výtvarných umění v Praze, kde učil i Bohuslava Fuchse a Františka L. Gahuru.

Jan Kotěra působil ve Spolku výtvarných umělců Mánes a jako redaktor časopisu Volné směry. Organizoval množství výstav (Auguste Rodin, expozice českého umění na světové výstavě v Mnichově). V jeho atelieru postupně pracovali Otakar Novotný, Josef Gočár, Pavel Janák, Bohuslav Fuchs a Josef Štěpánek. Absolvoval několik cest do Paříže, Holandska, Belgie, Německa.

Zemřel po delší nemoci 17. dubna 1923 v Praze. Je pohřben na Vinohradském hřbitově.

Jak se topilo na hradech?

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek zenysro.cz

Žijeme v době, která nám díky pokroku a novým technologiím nabízí plnou kontrolou nad chodem domácnosti. V teplých letních měsících spoléháme na klimatizovanou teplotu vzduchu a před zimou se chráníme například regulací ohřevu vody v radiátorech.

Za dávných časů středověkého období se lidé na zimu připravovali celý rok. Šlo o úplně jiný svět s naprosto odlišnými potřebami. Za nedostatečnou přípravu se platilo tou nejvyšší cenou a tím byl samozřejmě život samotný. Zima byla pro všechny nemajetné tou nejtěžší zkouškou. K udržení tepla v obytných místnostech bylo zapotřebí velkého úsilí a zvláště pak, jednalo se o celý hrad.

Boje s mrazem zkrátka ke středověkému životu patří a pokud se domníváte, že se s touto problematikou potýkali jen chudí a nemajetní lidé, kteří umírali přímo na ulicích, tak se mýlíte.

Královské rodiny žijící ve středověkých hradech se rovněž museli otáčet, aby se jejich domov neproměnil v ledovou past a následně rodinnou hrobkou. O vytápění nejčastěji starala posádka, která k zajištění tepla využívala hned několik způsobů.

V tamních dobách nebylo v lidských silách vytopit celý hrad a udělat ho tak bez jakékoliv změny obyvatelný, jako v jiném ročním období. Pod tíhou kompromisu se uzavíraly jednotlivé části hradu a ty se ponechávaly svému osudu, aby se několik málo spojených komnat mohlo proměnit v bezpečnou a teplou zónu potřebnou k přečkání dlouhé zimy.

Kdo v těchto dobách vlastnil výkonná kachlová kamna, mohl si být jistý, že zimu přečká v naprostém bezpečí. Jednalo se o nejluxusnější způsob vytápění, který byl k vidění výhradně u movité šlechty. Kachlová kamna pak byla velmi často stylizována nejrůznějšími symboly a okrasným zdobením.

Kachlová kamna nebyla jedinou možností, jak v dobách králů udržet v blízkosti svého lóže potřebné teplo. K tomu sloužily už i krby. V určitých částech hradu se pak přitápělo žhavým uhlím, které se vkládalo do železných košů.

Nezapomeňte na to, že v dřívějších dobách se ani ti nejbohatší králové moc tepelné pohody neužili. Silné kamenné zdi hradů a způsoby zatápění nevykazovaly takové efektivitu. V místnostech se tak držela teplota okolo deseti stupňů, což na tehdejší podmínky byl nadstandard, na který dosáhli jen ti nejurozenější, kteří k celodennímu zátopu využívali své služebnictvo. V porovnání s námi šlo o velké otužilce.

Bylinky, nejen pro naše babičky

Tentokrát o houbách

Článek připravila Lucie Volková

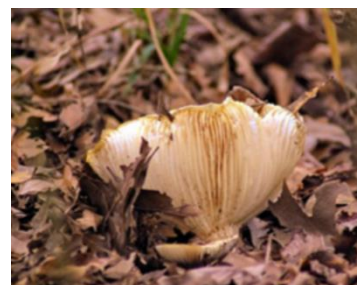
Informace čerpány z internetových stránek bylinkyprovsechny.cz
a z knihy *Houby z Boží lékárny – Léčivé houby v terapii a kuchyni*

Tato rubrika je o bylinkách, ale tentokrát jsem se rozhodla udělat výjimku a napsat o houbách. Houby sami o sobě by si rozhodně zasloužily svůj seriál. Houby mají svůj jedinečný vesmír v přírodě. Díky houbám vzniká a zároveň zaniká život. Jsou všude kolem nás, i když si jich nejsme vědomi. Houby nás mohou otrávit a způsobit smrt, já vám však chci představit takové, které nám můžou být velice prospěšné a léčivé.

Hlíva ústřičná

V lužních lesích jižní Moravy roste uvedenému druhu podobná hlíva miskovitá, s kloboučky plavě okrovými. V plodnicích byl zjištěn mevinolin, lektin a především β -(1,3)-D-glukan, nazývaný pleuran. Dále jsou v ní obsaženy bílkoviny, asi 18 mastných kyselin, z nichž tvoří až 55% kyselina linolenová a 40% kyselina olejová, steroly, vitamíny skupiny B, C a K. Z minerálních látek můžeme zmínit draslík, železo, fosfor, a tak dále. Specifický je obsah kyseliny listové, která podporuje růst mladých buněk, a to i v kostní dřeni, ale také antibiotika pleurotinu.

Působí příznivě u nemocných s rakovinou, kardiovaskulárními chorobami, astmatu, artritidě i osteoporóze a vlekých zánětech. Hlívu můžeme využívat při fyzickém i duševním vyčerpání, únavě, zpomaluje stárnutí. Působí pozitivně při chřipce, angíně a nachlazení, stejně jako při vyrážkách, ekzémech a alergiích. Jedna z látek snižuje hladinu cholesterolu a cukru v krvi. Zároveň zabraňuje poškození věnčitých tepen a srdečního svalu. Významné je protirakovinné působení.

Hlíva je houbou vhodnou i pro domácí pěstování. O hlívě se říká, že je královnou hub.

Houževnatec jedlý – shiitake

V Číně je houba známá pod názvem „xiang gu“, také je nazývána elixírem života či houbou dlouhověkosti. Vyrůstá na živých stromech nebo na padlých kmenech listnatých stromů, většinou dubů, buků, habrů a kaštanů.

V tradiční medicíně v Japonsku, v Číně a v Koreji se houževnatec jedlý používá k léčbě různých onemocnění již po tisíce let. Plodnice houby obsahují asi 20% bílkovin a v nich všech 8 aminokyselin nepostradatelných pro lidský organismus, zvláště albumin, leucin, lysin a prolamin. Také draslík, vápník a železo...

Zabraňuje nejen množení virů, ale podporují imunitní reakce těla. Má vědecky prokázané účinky protirakovinné, chemoprotektivní a radioprotektivní. Výtažek z houby pomáhá při žaludečních vředech, působí na cukrovku, pomáhá při žlučnickových kamenech a anémii. Uvádějí se pozitivní účinky při léčbě AIDS, kdy aktivní látky z houby zamezují destrukční činnosti, který

způsobuje virus HIV na buňku za současné podpory imunity. Snižuje vysoký krevní tlak. Působí například na leukémii, infekční nemoci jako je žloutenka, akné, zahlenění, obezitu, únavový syndrom, posiluje chuť na sex.

Lesklokorka lesklá

Tato houba má dlouhou čínskou tradici, nejméně 4000 let. Její účinky jsou obdobné jako u ženšenu. Kdo ji užívá může se dožít nejen vyššího věku, ale bude navíc i sexuálně zdatnější. V Číně je tak oblíbená, že ji v domácnostech pěstují v okrasných květináčích podobně jako bonsaje.

Obsažené terpeny léčí jaterní nedostatečnost, snižují krevní tlak a hladinu cholesterolu v krvi a potlačují uvolňování histaminu. Polysacharidy mají protinádorové účinky, podporují imunitu a zvyšují odolnost vůči stresu. Droga zklidňuje, užívá se při kašli a astmatu, ale také při únavě a nespavosti. Je vhodná při rakovině, snižuje negativní účinek chemoterapie i radioterapie, tedy ozařování. Je nápomocná při ateroskleróze, při neurózách, bronchitidě a kašli.

Doporučuje se k léčbě chronického únavového syndromu a k podpoře imunitního systému včetně zvýšené odolnosti vůči viru HIV, při nechutenství a chronické žloutence. Houba má schopnost regulovat hladinu tuku a cukru v krvi a krevní tlak. Posiluje mozek a ledviny. Zpevňuje kosti a šlachy, uklidňuje nervy.

Medová tinktura z lesklokorky lesklé:

- 50 g houbové dužiny
- 0,5l vody
- 1-2 lžíce medu

Podrcenou a půl hodiny vařenou houbovou dužninu scedíme, odvar dále zvolna redukuje do mírného zahoustnutí a během chladnutí promícháme s medem

Korálovec ježatý

Houba, která je velmi detailně chemicky i farmakologicky prozkoumána. Korálovci se říká lví hříva. Tradiční čínská medicína využívá houbu k posílení imunitního systému, při pálení žáhy, ke zlepšení trávení, k léčení chronického žaludečního kataru a žaludečních a dvanáctíkových vředů, zánětu tlustého střeva a jako podpůrného prostředku k léčbě rakoviny žaludku, jícnu, jater a děložního krčku. Indiáni v Severní Americe používali prášek ze sušených hub k ošetření ran a k zastavení krvácení. U nás je používán při zánětech a podpůrně při nádorových onemocněních. Dále se užívá při nervových obtížích. Například při demenci, Alzheimerově chorobě, Parkinsonu, roztroušené skleróze, neuropatii či neurastenii. Také je vhodný po infarktu, neboť snižuje riziko selhání srdce. Zlepšuje také paměť a soustředění se. Korálovec pomáhá vypořádat se se stresem a depresemi.

Korálovec s krémovým ovčím sýrem:

- 400 g pěstovaného korálovce
- 250 g měkkého přírodního ovčího sýra
- 100 ml smetany
- máslo
- sůl
- pažitka
- půl čerstvého bobkového listu

Plodnice hub nakrájejte na silnější plátky či na sousta, upravte je v páře a odstavte. Pažitku a bobkový list nakrájejte nadrobno, list navíc utlučte a rozetřete, obojí přidejte k sýru, pokropte smetanou a vše utřete či našlehejte metlou na hladký krém. Podávejte s horkým korálovcem, zakápnutým přepuštěným máslem, vše případně předem krátce gratinujte.

Housenice čínská

Je to zvláštní houba, protože je neobvyklým svazkem živočišného a rostlinného organismu, neboť parazituje na housenkách některých motýlů nebo larev hmyzu. Říká se jí také tibetský klenot.

V tradiční čínské medicíně má houba teplou povahu, sladkou chuť a vazbu k dráze ledvin a plic. Vyživuje jin plic, posiluje ledviny a povzbuzuje jejich jang, rozpouští hlen. Užívá se při impotenci, ztrátě paměti, ale rovněž při astmatu i kašli, celkovém oslabení plic, chronické bronchitidě a tuberkulóze. Srovnává se také s účinky ženšenu. Pokusy prokázaly výraznou afrodisiakální a posilující účinky, podporuje imunitu a potenci. Housenice rozšiřuje cévy a zlepšuje zásobování srdce (angina pectoris) a plic krví. Optimalizuje obsah kyslíku v krvi, takže se zlepšuje energetický stav celého organismu.

Deník

jedné obyčejné mámy

Část pátá

*Článek připravila Martina Kovářová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Pomalů se blížím do finišu. Vymalováno, uklizeno, nábytek na svém místě, moje věci taky uklizený. Teď už jen vyprat a vyžehlit všechny oblečky, nachystat postýlku a pár drobností a prcek může přijít mezi nás. Dokonce jsme si nechali udělat i kolébku. Krásná, veliká, bílá...já jako nastávající maminka jsem z ní nadšená. Tchýně ovšem má jiný názor, prý z ní dítě vytřesu...nechápu, jak k tomu došla, ale dřív byly miminka jen v kolébkách a nikdo nikoho nevyklopil, aspoň né tedy schválně nebo plánovaně.

Hotovo...jsem vyšťavená jako citron!!!...ale jako takový milý těšící se citron ... smích.

Pokojík...máme! Výbavičku...máme! Taška do porodnice...máme! I když to byla docela taky fuška. Jelikož budu maminkou poprvé vůbec jsem nevěděla, co vše si sbalit. Takže porada s internetem byla jasná volba. Takovej seznam...mám věcí, jak kdybych jela na dovolenou, anebo se stěhovala. Ale jak říká internet, taška na sál, taška pro mě a taška pro miminko... jo a ještě nějaké tekutiny...pak už si jen přibalit chlapa k porodu a je to! ...smíííích

Dobrá zpráva je, že máme vše připraveno, ale ještě nám schází jedna drobnost a tou je vymyslet jméno. Že to bude kluk už víme, což nám usnadní trochu práci. I když nevím, zda můžu doktorům věřit na sto procent, že to bude kluk. I když každý říká, že v dnešní době se prakticky zmýlit už nedá.

Vím, že je taková tradice, že první novorozený syn by se měl jmenovat po otci...já se s tím moc neztotožňuji...smích

Napadlo nás jméno Filip...Filip, Filípek, Filda...to nezní špatně a líbilo se nám oběma. Ale ještě pořád je tu ta možnost jména po otci. Ladislav, Ladík, Ladíček, Lad'a...to taky nezní zle. Musím se přiznat, že přítelovo jméno se mi docela líbí, ale kdyby se jmenoval například Bořivoj či Pankrác tak bych asi s jménem po otci nesouhlasila...smích

Filip nebo Lád'a.... noooo trošku prekérka, ale jo, tak nakonec bude po tátovi.
A já myslím, že už jsme zcela připraveni...pokoj, vybavička, taška do porodnice i jméno.
I když musím říct, jak jsme na matrice hlásili jména, že mi to pořád trošku hlodalo hlavou...smích

Ale máme to a už nic nebrání příchodu prcka na svět.
Poslední víkend v červenci...blíží se nám srpen a já si už neustále kladu otázku...
„Tak kdy už???” *Pokračování příště...*

Kompas světových stran a něco navíc o počasí

Článek připravila Věra Melicharová

Informace čerpány z internetových stránek meteobox.cz, mapy.cz a wikipedia.org,
nejvychodnejsi.cz, nejzapadnejsi.cz, nejjiznejsi.cz a nejsevernejsi.cz

Nejjihnější město – Vyšší Brod

Vyšší Brod je malé město v jižních Čechách. Leží na řece Vltavě na nejvýchodnější výspě Šumavy. Je nejjihnějším městem ČR a i nejjihnější obcí ČR. Město je turisticky velmi atraktivní: nachází se v něm cisterciácký vyšebrodský klášter a začíná zde díky Lipnu prakticky neustále splavný úsek toku Vltavy, který je nejnavštěvovanější vodáckou trasou v České republice. Historické jádro města je městskou památkovou zónou. Žije zde přibližně 2 600 obyvatel.

Nejnižší bod ČR se nachází, na území zaniklé obce Radvanov, v katastrálním území Dolní Drkolné, části města Vyšší Brod (Jihočeský kraj, okres Český Krumlov) na česko-rakouské státní hranici.

Místo je označeno vysokým žulovým kamenem s pamětní deskou, informační tabulí, hraničním kamenem, schránkou s razítkem a dřevěným kulem s označením "nejnižší bod ČR".

Nejsevernější město - Šluknov

Šluknov je nejsevernější město České republiky, ve kterém žije přibližně 5 700 obyvatel. Leží přibližně uprostřed Šluknovského výběžku v rozsáhlém údolí v oblasti mírné pahorkatiny s okolními vrchy 400 až 500 metrů nad mořem (nejvyšší vrch Šluknovské pahorkatiny – Hrazený, 608 m n. m.). Historické jádro je od roku 1992 městskou památkovou zónou.

Nejsevernější bod ČR se nachází na území osady zvané Severní v obci Lobendava (Ústecký kraj, okres Děčín) a bývá často označován jako "Nordkap".

Místo je označené velkým kamenem s pamětními deskami (z jedné strany německá, z druhé strany česká), hraničním kamenem č. 2/41, informačními tabulemi a dřevěným přístřeškem k odpočinku.

Nejzápadnější město – Hranice

Hranice též Hranice u Aše, žel. st. Hranice v Čechách) je nejzápadnější město v České republice, ležící v okrese Cheb, v nejsevernějším cípu Ašského výběžku 9 km severozápadně od Aše, v kraji Karlovarském. Žije zde přibližně 2100 obyvatel. Na severu a na východě sousedí se saským zemským okresem Vogtland (katastrální území města Bad Elster a obce Eichigt) a na západě s bavorským zemským okresem Hof (katastrální území města Rehau a obce Regnitzlosau).

Nejzápadnější bod ČR se nachází na území dnes již zaniklé obce Újezd v katastru obce Krásná (Karlovarský kraj, okres Cheb). Samotný bod se nachází v Újezdském potoce a je (nově) označen žulovým kamenem. V jeho blízkosti stojí mj. informační tabule a přístřešek s lavičkami.

Nejvýchodnější město - Jablunkov

Město Jablunkov je nejvýchodnější české město, které se nachází na soutoku řek Olše a Lomné v jihovýchodní části okresu Frýdek-Místek v Moravskoslezském kraji. Žije zde přibližně 5 500 obyvatel. Značnou část obyvatel tvoří početná polská menšina (1 228 podle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001). Jablunkov je centrem horské části Těšínského Slezska s jedinečným folklórem. Každý rok se na přelomu července a srpna v Jablunkově koná třídní přehlídka tradic a zvyků Jablunkovska na festivalu Gorolski świąto. Dříve byl místními obyvateli na hlídání ovcí chován dnes již vymřelý ovčácký pes beskydský bundáš.

Nejvýchodnější bod ČR se nachází na území obce Bukovec (Moravskoslezský kraj, okres Frýdek-Místek), na česko-polské hranici. Samotné místo je označeno velkým kamenem s pamětní deskou a přesnými souřadnicemi, hraničním mezníkem 12/1, informační tabulí a přístřeškem k odpočinku. Nechybí zde ani kilometrovník se směrovkami do celého světa.

Teplotní rekordy v ČR:

- Nejnižší průměrná roční teplota: -0,1°C (Sněžka)
- Nejvyšší průměrná roční teplota: 9,9°C (Hodonín)
- Nejvyšší naměřená teplota: 40,4 °C (Dobřichovice, 20. 8. 2016)
- Nejnižší naměřená teplota: -42,2 °C (Litvínovice u Českých Budějovic, 11. 2. 1929)
- Nejvyšší minimální teplota: 26,9 °C (Bystřice pod Hostýnem, 29. 8. 1992)
- Nejvyšší denní amplituda teploty: 32,7 °C (Stráž pod Ralskem, 29. 7. 1933)
- Největší pokles teploty za 24 hodin: o 30,5 °C (Frenštát pod Radhoštěm, 31. 12. 1978 slavný silvestrovský extrémní pokles teploty v celé střední Evropě)

Počasí

Kalendář spisovatelky

Kavárna na nádraží – díl druhý

*Příběh připravila Martina Nováková
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Málem jsem zapomněla hlídat čas. Odtrhla jsem se od jeho pohledu a koukla na hodinky. Sakra, už bych měla pomalu vyběhnout na vlak. Za chvíli mi to pojede. Otáčím se k němu zády a rychle volám na servírku s žádostí zaplacení mého účtu.

V tom se muž zvedá, přichází k mému stolu a povídá, „Napište to na mě, já slečnu zvu.“ Zvednu k němu své překvapené oči, on se dívá na mě a dává mi do ruky svou vizitku, ukáže prsty takové to gesto „zavolej mi,“ otočí se a odchází zpět ke svému stolu. Koukám na vizitku a nechápu, co se děje.

Nemám moc štěstí na takové muže a tak přemýšlím, co je teď správné. Zatím nevím. Možná mu zavolám, možná ne. Zvedám se, strčím vizitku do kapsy kabátu a honem si ho oblékám. Když odcházím od stolu, otáčím se na muže a rukou naznačím pozdrav. Nemůžu odolat úsměvu a on mi ho opětuje. Otočím se k východu a u dveří mu věnuji ještě jeden pohled. Poslední pohled. Naše oči se naposledy scházejí.

Vycházím ven, kde mě ovane čerstvý vzduch a paprsky slunce posílají trochu toho tepla. Dveře za mnou zacvaknou do futer a já spěchám na vlak, který mi má jet už za deset minut. Ted' jsem já ten stín na ulici. Ten, co vchází na nádraží a třeba teď sleduje někdo mě, jako já ty ostatní lidi ráno. Třeba sleduje moje kroky ten muž. Nemůžu vymazat jeho oči. Najednou je toužím vidět znovu.

Kupuji lístek do vlaku, který zrovna přijíždí na druhou kolej. Ten můj vlak, na který jsem čekala dvě a půl hodiny v kavárně. Najednou mi dochází, že nechci odjet, ten zvláštní pocit, že tu chci ještě zůstat. Nastoupím a koukám, kde si mohu sednout. Našla jsem jedno místo u okna v kupé, kde nikdo není. Uvnitř toužím právě teď po samotě. Sedám si a naposledy se rozhlédnu do ulice, kde ještě před pár hodinami chodili lidé, které jsem pozorovala. V tom průvodčí píská k odjezdu a já nadskočím leknutím. Celý vlak se pomalu se rozjíždí. Pomalu mizí město, ve kterém jsem trávila čas přemýšlením nad osudy lidí i nad tím svým. Ted' ale myslím na toho muže. Zavolám mu. Zavolám mu ještě dnes. Už teď mi chybí. Ta jediná myšlenka je v mé hlavě a já se nedokážu přinutit myslet na cokoliv jiného. Cokoliv, co by mi odpoutalo myšlenky na něj.

Cesta mi vůbec neutíká Sleduji prchající krajinu, paprsky slunce co prosvítají lesem, který se mihá před mýma očima. Ten, co je podél kolejí, po kterých právě jedeme a já stále myslím na ty oči. Najednou jsem si vzpomněla na vizitku a rychle sahám do kapsy kabátu, abych se konečně podívala na jeho jméno. Patrik. Patrik Marek. Tak Patrik, říkám si, jak hezké jméno má ten pan neznámý. Beru si mobil a číslo ukládám do kontaktů. Když se mi na displeji otevře celá vizitka, napadne mě, že mu napíšu zprávu hned teď.

„Ahoj Patriku. Jsem ta slečna z kavárny. Chci Ti poděkovat za pozvání a poděkovat za krásné ráno. Veronika.“ Odesílám jí a čekám s napětím, zda odpoví. Během chvilky opravdu esemeska dorazí.

„Ahoj Veroniko. Také Ti moc děkuji a nemáš zač. Máš nádherné oči. Moc rád bych Tě poznal. Sejdeme se někdy?“ usmívám se, když to čtu. Okamžitě mám před očima jeho pohled, jeho úsměv. Tak ráda bych ho viděla znovu. To byla ta jediná myšlenka, když v tom vlak zastavil.

Jsme asi dvě stanice od té, ve které mám vystupovat. Mobil držím v ruce. Ruka mi klesne do klína a já koukám zasněně do dálky. Další lidi, další kroky z nádraží, jen jinde a jinam a já jsem myšlenkou v kavárně. Okouzlit mě. Nikdy mě nenapadlo, že se mi to stane. Zrovna mně. Potkat někoho, kdo mi tak utkví v hlavě. Patrik mi zkřížil cestu a já ho chci poznat. V tu chvíli mi pípne esemeska. Zvednu mobil k očím, abych se podívala. Ano. Píše Patrik.

„Veroniko, neodpověděla jsi. Uvidíme se? Chci se s Tebou seznámit. Snad mi nedáš košem. Patrik.“ Já mu stále neodpověděla. Nevím, co napsat. Jsem zase nervózní. Chci ho vidět hned a netuším, jak to udělat. Napsala jsem mu bez sebemenšího přemýšlení. Myšlenky mluví za mě samy.

„Nevím odkud vlastně jsi, ale moc ráda Tě uvidím. Klidně hned.“ Odesílám zprávu a jsem nervózní, jaká odpověď od něj dorazí.

„Dobře. Tak chvíli vydrž, hned jsem u Tebe!“

Cože? Hned? Jak to chce udělat? Já to “hned” myslela jen tak z legrace a udivená co se děje, koukám nepřítomně před sebe, když v tom během několika minut se ve dveřích kupé, ve kterém sedím, objeví s pugetem růží Patrik. Stojí, kouká na mě a já na něj, s údivem v očích. Jen sedím na sedačce, protože nemohu uvěřit, že je ve stejném vlaku. Že jede v tom samém vlaku a stojí tu proti mně. Vždyť jsem z kavárny odcházela jen já? On stihl tenhle vlak doběhnout a nastoupit? A co ty růže? Kde je vzal? Nedokážu to vůbec pochopit, ale jsem šťastná, že to udělal. Po malé chvilce, když mi všechno pomalu dochází, zvedám se a jdu k němu, abych se přesvědčila, že nejsem jen v krásném snu. Stojíme ve dveřích a koukáme si do očí. Nejsem ve snu. On tu opravdu stojí. Cítím jeho vůni i jeho ruce, které mě hladí po tváři. Podává mi kytici. Nádherně voní.

Pak už vše bylo jako blesk. Naše rty se přiblížily k sobě a v tu chvíli to byl ten nejšílenější okamžik. Tak silný a krásný polibek plný nervozity a napětí, co bude dál. Nemohla jsem se odtrhnout. Tak dlouho jsem nikoho nepolíbila. Tak dlouho jsem byla sama a teď během jediné chvilky jsem cítila to, po čem už tak dlouho toužím. Dívali jsme se na sebe a já najednou vykřikla,

„Sakra, vždyť já už mám vystupovat,“ a koukla na něj, jestli jde se mnou nebo pojedje dál.

„Můžu vystoupit s tebou?“ zeptal se tak nejistě. Jako by mi viděl do hlavy. Jako kdyby mi četl myšlenky. Přesně trefil, na co jsem myslela. Musela jsem se smát, protože jsem nedokázala říci ne. Copak můžu něco takového vyslovit?

„Nemůžeš,“ Ten pohled, který v tu chvíli měl...skoro mi ho bylo líto a já přitom neřekla ještě celou větu, „ty musíš!“ Jeho úsměv se rozzářil.

Běžíme ke dveřím vlaku, ruku v ruce. Vlak pomalu zastaví a kvílející brzdy dávají celému nádraží vědět, že už jsme tady. Tolik pozornosti v jednu chvíli. Mám pocit, že všichni vidí,

co já cítím. Jen ať vidí. Jsem na tuhle chvíli pyšná, myslí si moje hrdé já. Patrik otevírá dveře, slézá schody, napřáhá na mě ruce, aby mi pomohl vystoupit. Když se mé nohy dotknou země, chytá mě za ruku a odcházíme spolu po perónu k východu z toho našeho nádraží. Stále mám pocit, že ještě spím a je to vše jen sen. To je ta láska na první pohled? Cítím to tak a snad i Patrik. Snad je na tom stejně. Naše cesty se protkaly. Je to krásné, nádherné. Ráno jsem byla ještě ta nešťastná a samotná a přemýšlela o svém životě. Teď je tu během pár hodin Patrik. On. Osud, který se nade mnou konečně smiloval. Už si nedokážu představit, že bych byla bez něj. Teď už ne.

A jak to poznáte? Jak poznáte toho pravého? Prostě to poznáte. Ten pocit se nedá zaměnit.

Pokračování příště...

Česká mše vánoční, víc než koleda

Článek připravila Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek ceskatelevize.cz a jakubjanryba.cz

S nadcházejícím obdobím vánočních svátků se nejen do rožmitálských kostelů (v Rožmitále bydlel její autor) vrací také slavná Česká mše vánoční „Hej, mistře“.

Česká mše vánoční, latinsky Missa solemnis Festis Nativitatis D. J. Ch. acomodata in linguam bohemicam musicam – que redacta per Jac. Joa. Ryba, je česky psaná církevní skladba Jakuba Jana Ryby (1765–1815). Ten je též autorem jejího textu. Přestože je stavěná stejně jako latinská hudební mše s částmi ordinária (Kyrie, Gloria atd.), jedná se o pastorální hru aplikovanou na tradiční liturgii; příběh vypráví o zvěstování Kristova narození a příchodu pastýřů k jesličkám. Česká mše vánoční má ryze pastorální ráz, je zasazená do českého prostředí, pro svou prostotu i radostnou a svěží atmosféru byla a stále je srozumitelná a přístupná širokému obecenstvu.

Vznikla v roce 1796 původně v tónině A-dur, dnes se často hraje o tón níže. Jelikož se do současnosti nedochovala originální partitura, jsou její hrané verze sestaveny na základě kritických muzikologických rozborů dobových opisů.

Příznačnými jsou pro celou skladbu pestrý rytmus a krátké, dobře zapamatovatelné motivy vyvěrající z lidové melodiky. Nejedná se ani tak o mši v pravém slova smyslu, jako spíše o vánoční kantátu založenou na motivech pastorálních. I přes všechny dosud neobjasněné okolnosti vzniku, prvního uvedení, následná a do současnosti trvající kritická hodnocení, odsouvání skladby mimo liturgii pro její „přílišnou lidovost, jednoduchost a prostotu a v neposlední řadě neliturgičnost“, zůstává pro ty, kteří jí chtějí rozumět a prožít, vzácným pokladem, neodmyslitelně spjatým s liturgií oslavující Kristovo narození. Nebylo Rybovým cílem posluchače ohromit, oslnit pompézností, leč prostě, bez patosu, ale na druhou stranu dostatečně vroucně, opravdově a ne povrchně, s nenucenou zbožností bez velkých gest a laciných frází, ale způsobem nedegradujícím velikost a hloubku okamžiku, srozumitelně navodit atmosféru oné svaté noci i událostí na ni navazujících. Chtěl oslovit lidi různých společenských vrstev, vzdělání i věku, vtáhnout jednoho každého posluchače do radostného děje, aby jej mohl ve svém srdci opravdu prožít, ne pouze pasivně vnímat jako něco nedosažitelného.

Mezi pohádkami

MIKULÁŠSKÉ SÁŇKOVÁNÍ

Článek připravila Monika Peňáz Procházková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Městem chodí zvláštní skupinka. Pět čertů a tři andělé. Proč? Protože včera chodil Mikuláš a... a někde se zapomněl. Možná v nějaké rodině pije čaj a pojídá cukroví, ale to teď nikdo neví, a tak má čertovskoandělská skupinka za úkol ho najít.

„Kam se jen mohl podít?“ Uvažuje nahlas anděl se zlatými lokýnkami.

„Bu, bu, bu, bude určitě někde u krbu a cpát se sladkým, jak ho znám.“ Hudruje jeden z čertů a přidává se druhý. „Anebo někde mastí karty.“

Anděl s hvězdnou čelenkou se chytne za hlavu.

„Mikuláš a mastit karty? Co to plácáš? To spíš domlouvá nějakému neposednému dítěti, aby už bylo hodné.“

A tak se andělci a čertíci dohadují a dohadat se nemůžou.

Mikuláš zatím stojí ve sklepě a kouká na dřevěné sánky. Do sklepa za sánkami ho přivedl Mirek. Recitoval totiž Mikuláši básničku o sánkování a Mikuláš si posteskl, že on nikdy na saních neseděl. To bylo Mirkovi líto, a tak hned navrhl.

„Já tě na sánkách svezu.“

A tak tu teď oba nad sánkami stojí a Mikuláš se tváří více než pochybovačně.

„Těchhle pár prkýnek mě přece nemůže unést.“

Mirek jen mávne rukou.

„Neboj se, tohle unese i slona.“

Mikuláš se sice diví, jak tohle může Mirek vědět, jestli snad někdy viděl slona sánkovat, ale už má na jazyku jinou otázku.

„A kde to má motor a brzdy?“

Mirek se rozesměje. „Žádný motor ani brzdy. Jede to samo po sněhu a brzdíš nohama.“

Mikuláš by ještě dlouho o saních diskutoval, ale to Mirka nebaví, a tak popadne sáně do jedné ruky, do druhé čapne Mikuláše za kabát a táhne je oba za sebou ze sklepa ven.

Crrrr – rozezvánějí se zvonky na domovních dveřích a všude zní stejná otázka. „Neviděli jste Mikuláše?“ Lidé na podivnou partičku chvíli koukají a pak řeknou, že viděli, ale že to bylo už včera při nadílce. A od té doby, jako by se po Mikulášovi slehla zem.

„Je to ale vaše chyba,“ obrátí se nazlobeně nejvyšší anděl na menšího čertíka s vyplazeným jazykem a na anděla s lokýnkami.

„Měli jste službu a měli jste dohlédnout na veškerý pořádek. Tedy i na to, aby se Mikuláš s vámi zase vrátil domů.“

Čertík s andělem sklopí nešťastně hlavy.

„Vás tak ještě někdy pošlu na zem,“ hartusí dál nejvyšší z andělů.

„My jsme mysleli, že jde za námi. Že se jen někde zdržel,“ vysvětluje čertík, ale nejvyšší anděl už ho neposlouchá.

Obrázek: Jana Vaculíková

Kopec za domem je vysoký a prudký. To se Mikuláš pranic nelíbí, ale Mirek už ho naviguje.

„Sedni si obkročmo na sáně. Já si sednu před tebe. Budu řídit a ty budeš dole brzdit, abychom se nevymázli.“

Mikuláš si váhavě nasedne a už to frčí.

„Juchů,“ volá Mikuláš a mává rukama do výšky.

„Drž se!“ zakřičí Mirek a už jsou pod kopcem.

„Ještě, ještě,“ žadoní Mikuláš a už táhne sánky zpátky dovrchu. Kolikrát takhle sjedou a zase vystoupají by snad ani paní kalkulačka nespočetala.

„Mě je hrozná zima.“ Naříká jeden z čertů. „V pekle je teplo a tady... fuj“ odplivne si, až sníh pod horkou čertovskou slinou zasyčí.

„Já už mám u nosu rampouch,“ postěžuje si také anděl s hvězdnou čelenkou.

„Nemůžeme se vrátit, dokud ho nenajdeme.“ Odpovídá nejvyšší anděl.

Všichni už jsou na kost zmrzlí a bolí je nohy i kopýtko. „Nemysli si, mě to dělá radost,“ brblá dál nejvyšší anděl. „Už mě pěkně bolí hlava, potřeboval bych klid, a ne se tady takhle plahočit.“

Se stěžováním si se přidají i ostatní čerti a andělé – jen ten s těmi lokýnkami a čertík s vyplazeným jazykem raději mlčí a koukají do země. Což je chyba. Nevšimnou si totiž, jaká kalamita se na ně řítí. Bum! Bác! „Auuu,“ a „Jaaaau,“ ozývá se teď krajem.

Čertovskoandělská skupinka se při putování dostala až poblíž Mirkova domu a rovnou pod kopec, na kterém Mirek s Mikulášem sáňkovali.

„Říkal jsem ti, že musíš brzdit,“ heká Mirek a tře si naražený zadeček.

„Zapomněl jsem,“ omlouvá se Mikuláš těžce, protože má sněhu plná ústa i nos. A koho to vidí kolem sebe? Čerty a andělky a ti zase koukají na něj a někteří se válejí po zemi a ten maličký má dokonce uražený roh.

„Podívej se, co jsi způsobil,“ fňuká čertík a drží si bolavou hlavu.

„Promiň, to jsem nechtěl,“ omlouvá se i jemu Mikuláš.

„To se zahojí. Hlavní je, že jsme tě konečně našli a můžeme se všichni vrátit domů,“ říká nejvyšší anděl.

To se ale Mikuláš nechce. Sáňkování je prima. Svým nadšením teď navíc nakazil i své nebeské a pekelné kamarády. Mirkovi se taky ještě nechce domů – přeci jen, kdo by si nechtěl zasáňkovat s čertem?

„Mikuláš na saních, čert se zlomeným rohem, anděl s rampouchem u nosu,“ vypočítává nešťastně na prstech nejvyšší anděl.

„Já už na to nemám nervy! Jdu zpátky do nebe.“ A vznese se vzhůru do oblak.

Mikuláš s Mirkem, čertíci i andělé pak sáňkují celé odpoledne, dokud je maminka nezažene do kuchyně na horkou polévku a horký čaj.

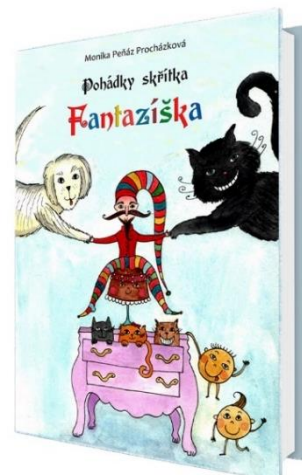
Po první knize Vánoční nadílka pohádek hlásím se opět s novou knížkou plnou kouzelných příběhů a barevných ilustrací.

Pohádky skřítko Fantazíška jsou určeny začínajícím čtenářům i dětem věku předškolního. Děti v nich najdou kapku poučení i hromadu zábavy.

Budu ráda, pokud mi opět projevíte přízeň a knihu si u mě zakoupíte. Nyní máte jedinečnou možnost učinit tak již v předprodeji jen za 249 Kč. Kniha vychází 15. 12. 2021 a já udělám vše pro to, aby o štědrém dnu ležela pod Vaším vánočním stromečkem.

Jako dárek ode mne dostanete originální záložku do knížky se skřítkem Fantazíškem zcela zdarma.

Objednávat můžete na www.monikapenaz.cz

ROZHOVOR

Miroslav Horáček

Článek napsal a připravil Martin Štulla

Historický šerm se do povědomí veřejnosti dostal už v polovině 60. let 20. století. V té době působil v obci Veltruby u Kolína amatérský divadelní spolek. V jeho repertoáru byly klasické historické hry, kterými divadelníci bavili sebe i sousedy z okolních vesnic. Jedním z nadšených ochotníků byl i pan Miroslav Horáček. Jeho syn Miroslav, nezdědil ani tak ochotnické sklony, avšak historické kostýmy a militarie vůbec, mu učarovaly. S vojáčky a později na vojáky si hrál snad každý malý kluk, ale Miroslavu Horáčkovi tato vášeň vydržela až do doby, kdy se stal vojákem československé armády. Již v době své „služby vlasti“ měl možnost nahlédnout do zákulisí historických bitev, a to například v roce 1990 na Slavkově. Po návratu z vojny se Mirek přestěhoval do Kolína, kde z velkého nadšení a nemnoha zkušeností založil skupinu historického šermu Páni z Kolína. To se psal rok 1991. Letos skupina slaví 30. výročí vzniku a proběhl 25. ročník středověké bitvy na kolínském jízdárně.

Kdy tě napadlo poprvé založit skupinu historického šermu?

Původně jsem to v plánu neměl – netušil jsem co to obnáší a zda bych na to měl čas (a dnes bych řekl i nervy). Chtěl jsem se přidat k nějaké již existující skupině někde v okolí Kolína, ale bohužel zde žádná nepůsobila. A tak nezbylo než se poohlédnout po někom, kdo by měl stejné zájmy jako já a chtěl investovat do výstroje, a hlavně svého volného času. Naštěstí se povedlo.

Je skupina „stejná“ jako v roce 1991? Například svým repertoárem?

Naše skupina prošla za uplynulých 30 let velkým vývojem. Jako drtivá většina všech, co podlehli počátkem devadesátých let kouzlu romantiky, jsme se stali skupinou „rytířskou“. Malovali jsem si své erby a vymýšleli svá „rytířská jména“, která jsme po pasování na rytíře hrdě nosili. Učarovalo nám kouzlo středověku – kroužkové brnění, později celoplátové zbroje, meče a sekery – to byla ta pravá romantika pro dvacetileté rytíře z Kolína. Kvůli novým vystoupením jsme se na několik let stali i antickými gladiátory a římskými legionáři. Toto období však trvalo jen pár let. Časem jsme přišli na chuť eleganci mušketýrů, a tak přišel čas na kordy a klobouky s pštrosím peřím. Kombinace těchto dvou období nám vydržela. V roce 2007 jsem se chtěli opět posunout někam dál, a tak jsme založili 55 regiment císaře Napoleona. Toto období ale pro nás není úplnou prioritou. Pak dozněla doba k něčemu dalšímu. Roku 2009 jsme dali do kupy 57. regiment generála Laudona z doby bitvy u Kolína (1757). V jeho modrobílých uniformách chodíme dodnes a toto období mám asi nejraději. Roku 2013 jsme v předvečer 100. výročí od počátku 1. světové války pořídili i uniformy na Rakousko – Uhersko. Ty máme dodnes ale spíše, než účast na jiných akcích v tomto duchu je sami pořádáme. V našem fundusu se před pár lety objevilo i několik uniforem z časů druhé světové války a tak – hlavně na našich akcích, nás diváci mohou spatřit v uniformách Wehrmachtu.

Které historické období máš nejraději?

Myslím, že je to doba sedmileté války, snad i proto že barevně (bílo – modrá) jsou tyto uniformy nejbližší našim „barvám“ - barvám Kolína, jehož jméno máme v názvu. Ale svůj půvab mají všechny druhy uniforem a zbrojí v našem fundusu. I když jsou z různých období, prezentují jistou část našich dějin. A i když to většinou byla doba pochmurná, je dobré si i tyto epochy – našich dějin připomínat.

Který z filmů, ve kterých jste se skupinou účinkovali, se vám líbil nejvíce?

Určitě to byla pohádka Zdenka Trošky – Čertova nevěsta (2010). Spolupráce s panem Troškou byla neuvěřitelně pohodová a byla to šance posunout se i v tomto směru někam dále. Do té doby jsme se natáčení filmů a dokumentů účastnili pouze pod cizími agenturami, a i když to bylo fajn, člověk se dostal na zajímavá místa a potkal se se spoustou známých herců, přeci jen nejlepší pocit mám z projektů, kdy jsme se před kameru dostali sami za sebe. Mimo Čertovy nevěsty to byla například francouzská Johanka z Arku (1998). Posledním filmovým počinem naší skupiny byla účast na celém natáčení nové, české pohádky režiséra Karla Janáka „Jak si nevízt princeznu“. Jednak to byl náš jubilejní (čtyřicátý) film, jednak úžasná atmosféra po boku báječných lidí ze štábu a herců – např. Iva Janžurová, Miroslav Táborský, Patrik Děrgel, Daniela Kolářová či Nad'a Konvalinková. Premiéra této nové pohádky bude letos na Štědrý den.

Co plánuješ ty a skupina dál?

Situace dovolila a mohli jsme uskutečnit 25. středověkou bitvu na jízdně a 14. historický den na Kmochově ostrově v Kolíně, ale už samozřejmě plánuji i příští sezonu.

Žádný film či pohádka zatím v dohledu, není ale i tak je činnosti pořád dost. Budeme připravovat další, již 26. ročník, historických bitev, vymýšlet téma příštích historických slavností na Kmochově ostrově atd. Vydal jsem knížku s názvem „Obrazy jedné historie“, což je částečně můj zájmový životopis, částečně jde o výpis nejzajímavějších úseků z historie skupiny a podrobný sled vývoje souboru Páni z Kolína. Toto dílo je nejen poděkováním Kolínu za podporu souboru, je také věnováno všem zájemcům o tento druh české kultury, věrným divákům, ale i střípkem z historie uplynulých let a vzpomínkou na ty, kteří již nejsou mezi námi, ale jejichž stopa se zapsala nesmazatelně do paměti skupiny historického šermu Páni z Kolína.

A gratulujeme ke krásnému narozeninovému jubileu...

Jeňoule a Lad'oule,

malí čarodějové z chaloupky uprostřed lesů

Šťastné, veselé a čarovné

*Pohádku připravila Martina Kovářová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

A bylo to tu. Všude byla krásná sněhová pokrývka, led se jenom třpytil jako drahokamy a mráz štípal do nosů. Jeňoule a Lad'oule měli toto období moc rádi. Jakmile začalo sněžit, bylo to znamení, že se blíží Vánoce. A Vánoce milují nejen všechny děti, ale i čarodějové. A to vám povím, že takové přípravy na čarodějné Vánoce, dají také dost zabrat. „Cukrovííí, nesmíme zapomenout na cukrovííí!“ Pokřikoval Lad'oule a Jeňoule se oblíznul a přikývl. Oba hned začali běhat po chaloupce a hledat veškeré potřebné věci k pečení. „Mouka, máslo, vajíčka, marmeláda, povidla, koření z kapradí, kapky měsíční rosy...“ „Nezapomeň na mléko a na skořici.“ Překřikovali se navzájem a vše nosili na stůl. Do velkého kotlíku dali všechny přísady a zamíchali, ani je nevážili, protože správný kuchař to má přeci v oku. Jenže těsta bylo poněkud více než čekali, a tak jim po chvíli začalo přes okraj kotlíku přetýkat. „Přidej ještě mouku, nebo z toho budeme mít kaši!“ Volal Lad'oule a Jeňoule už běžel s celým pytlím. „Pozoor!!!“ Ale bylo už pozdě a Jeňoule s pytlím zakopl a mouka byla nejen v kotlíku ale i na Lad'oulovi a po celé chaloupce. Byl to boj, ale večer už se linul z chaloupky krásný voňavý oblak. Cukroví vonělo po celém lese. „Necháš to.“ Plácl Jeňoule Lad'ouleho po ruce. „Vždyť nám nic nezbyde, když budeš neustále ochutnávat!“ Oba se na sebe podívali a začali se smát, protože oba dobře věděli, že mlsání milují oba dva stejně. Nakonec cukroví slepili marmeládou, pocukrovali a posypali skořicí a bylo hotovo. „Letos se nám povedlo!“ Pochvalovali si oba. Srdíčka, kytičky, stromečky, boty, domečky, podkovičky, zkrátka spousta krásných voňavých tvarů.

Když chaloupku uklidili, padli vyčerpaní do postýlek a spali až do rána. Hned po snídani si oblékli čepice, rukavice, šály, teplé kabáty a sněhule, vzali prut, sekerku, kyblík a šli k jezírku. Nejdříve sekyrkou udělali díru, potom nadhodili udici a čekali. Vždyť přeci kapr nesmí u štědrovečerní večeře chybět. Lad'ouleho za chvíli bolely nohy, nejdříve přešlapoval, a nakonec se posadil přímo na led. „Už zabrala, honem vytáhni ji, to bude rybaaaa, ta bude mít nejmíň deset kilo!!!“ Křičel Jeňoule. Lad'oule prudce vyskočil a začal vytahovat udici. Panečku, to byl kapr. Dali kapra do kyblíku a šli zpátky k chaloupce. „Začíná nějak přituhovat, úplně mi mrzne zadek,“ stěžoval si Lad'oule. „To bude tím, že kařata zůstaly na jezírku.“ smál se Jeňoule. A opravdu, kalhoty přimrzli k ledu a jak se malý čaroděj prudce zvedl vyrval se kus látky a zůstal tam. Kapříka dali v chaloupce do kádě s vodou, zatopili v kamínkách, aby se zahřáli. Lad'oule byl celý zmrzlý a nahřívával si zadnici u ohně. „Zítřa musíme jít pro stromeček.“ „To musíme a vybereme nějaký veeelkýyyý,“ povídali si čarodějové a popíjeli horké kakao.

Další den po obědě se teple oblékli, Lad'oule si vzal nové kalhoty, vzali si pilku a šli do lesa na stromeček. Přišli až na konec lesa, kde rostly ty nejkrásnější a nejvoňavější stromečky. „Tenhle, néééé tam ten, néééééé támhle ten, nebo tady ten.“ Nemohli si vybrat. Nakonec si vybrali malý hezký smrček. Chodili kolem něj pořád dokola a něco se jim nezdálo. No ano,

byl krásný ale byl moc malý, chce to nějaký jiný, nějaký větší. V tom jim do oka padla krásná borovička. „Není moc velká?“ „Neboj, ta je akorát, uvidíš.“ „No jo ale jak ji odneseme, je moc těžká.“ Ptal se Lad'oule a Jeňoule, aniž by odpověděl utíkal do chaloupky pro sánky. Když přivezli stromeček k chaloupce, začalo se oběma zdát, že přeci jen bude asi trošku větší, než čekali. Tak, tak procpali stromeček dvířky u chaloupky. Když borovičku postavili něco zakřupalo. „Co to bylo??“ koukli se oba na sebe a vyběhli před chaloupku a nestačili koukat. Borovička byla tak vysoká že se do chaloupky nevešla a protlačila se střechou ven. No ale co, i tak to byl krásný stromeček. Ještě ozdobit. „Hekeke mekeke třpyť se třpyť, chcem stromeček ozdobit!“ Páni, v tu chvíli byl stromeček plný třpytivých koulí a řetězů. Nakonec opřeli žebřík o střechu a Jeňoule vylezl nahoru, aby připevnil na špičku stromečku zlatou hvězdu. „Víc doleva, nebo počkej doprava, nahoru, dolů, výš, níž...“ radil Lad'oule zespoda. „Mám to...áááá.“ Bum a sjel po střeše jako zralá hruška, přímo Lad'oulovi za krk. „Slez ze mě, si těžký jako pytel brambor!“ stěžoval si čaroděj. Oba se oklepali od sněhu a potom chvíli stáli před chaloupkou a obdivovali špičku stromečku. „Paráda, vypadá úžasně,“ pochvalovali si oba. Šli do chaloupky, pověsili jmelí, uklidili celou světničku, vše nazdobili, na stůl dali vázu s větvíčkami a misku s cukrovím a šli do postýlek.

A už to bylo tu, byl Štědrý den. Vše krásně vonělo jehličím a cukrovím. No jo, ale co dárky, napadlo oba, ale dělali jako by je už měli dávno připravené. Jeňoule se šel projít a hned za chaloupkou začal čarovat. „Hrumbury, hrumbury, já chci teplé bačkory.“ Ale podařilo se mu vyčarovat jen děravé staré škrpály. „Hrumbury, hrumbury, bačkory sem.“ Ale byly z toho opět jen děravé boty. „Kšiiiiic, ať jsou všechny věci pryč.“ „Zkusím to ještě naposled.“ „Brumbury, bambury, chci hezké bačkory. „Ale podařilo se mu vyčarovat jen pytel brambor.“ V tom uslyšel cvaknutí dveří, Lad'oule se šel dívat kam se Jeňoule vydal, ten rychle hodil pytel brambor do křoví. Stoupnul si koukal na špičku stromečku, hvízdal si a dělal jakoby nic. Když zašel do domečku začal čarovat Lad'oule. „Břinky, břinky, bala bala ať je tady hezká šála.“ Nejprve vyčaroval jen půlku šály, potom žízalu, a nakonec pytel žaludů. Večer se blížil, dárky se sice nevyvedli tak jak si čarodějové představovali, ale lepší nějaký dárek než žádný.

Pomaloučku se blížila štědrovečerní večere. Smažil se kapr na kapradinách, vařil se bramborový salát, ve kterém nesměly chybět lesní plody, všude vonělo horké kakao. čarodějové se hodili do gala, oblékli si to nejlepší, co měli, nasadili si sváteční čarodějné čepice a začali prostírat slavnostní stůl. Na obloze vyšla už první hvězda, dali si slavnostní večeri, potom si zazpívali si koledy a vydali se ke stromečku. Byly tam dva pytly, v jednom byly brambory a v druhém žaludy. „Promiň nějak se mi to kouzlo letos nevyvedlo.“ Omlouvali se navzájem. V tom uslyšeli cinkání rolniček, vyběhli ven a venku byl krásně nazdobený stromeček, okolo stromečku stála všechny lesní zvířátka a pod stromečkem byly žaludy, bukvice, kaštiny, jablka mrkve, suchý chleba, lůj... zkrátka spousta pochoutek pro lesní obyvatele. A potom tam byly ještě dva balíčky. V jednom byly krásné zelené bačkory a v druhém barevná pruhovaná šála. Čarodějům se rozzářili oči. „Děkujeme Ježíškuuuu,“ volali pořád dokola. Stoupli si ke zvířátkům, zapálili prskavky, venku krásně mrzlo a jemně sněžilo. Byly to ty nejkrásnější a nejkouzelnější Vánoce. „Šťastné, veselé a čarovné Vánoceeee, Ježíšek dárky přines nám zase po rocéeé...“ Zpívali, tma houstla, chumelenice byla silnější a už začala být zima, ale i přes to všechno to byl úžasný den...

Kamenické suroviny 2

Článek připravil Bc. Adam Rosa (badatel v oboru kamenictví)

Opuka

Třetí ze skupiny vápenných materiálů, ač tam svým chemickým složením nepatří. Odborně se jedná o prachový spongilit a má bázi křemičitou. Je to usazená směs jílovitých a vápenných minerálů společně s křemitými schránkami mikroskopických hub. Vápenaté horniny svým vzhledem i vlastnostmi často připomíná, proto k nim bývá mylně řazena. Tento omyl je historický. Protože prospektoři v ranném středověku hledali materiál podobný středomořským vápencům, byla jako stavební kámen široce používaná právě opuka, ač její vlastnosti nejsou zrovna nejvhodnější. Největší ložiska opuky se nacházejí v Praze a na jejím diluviálním okraji. Materiál je tedy charakteristický pro střední a západní Čechy. Opuka se velmi snadno opracovává a ve středověku byla velmi ceněna i pro svoji barvu. Její obrovskou nevýhodou je, že časem rychle měkne. Dešťová voda reaguje s kamenem a odplavují se mikroskopické křemité jehlice. Po jejich odplavení se kámen rozpadá a je tak měkký, že ho lze rozdrtit lidskou rukou.

Mohlo by se zdát, že po první generaci kameníků se na toto přijde a kámen se přestane využívat. Nicméně středověcí kameníci ho používali od ranného středověku až do začátku renesance pro stavbu největších chrámů a nejhonosnějších staveb. Pražské památky jsou velmi často opukové, a to téměř až do baroku, neboť kámen se na stavbách často recykloval, a ze starých domů se stavěly domy nové. Že je opuka nevhodná k sochařským a zdobným dílům bylo odhaleno brzy, neboť taková díla se s léty velmi rychle rozpadala. Proto se můžeme setkat i se systémem, ve kterém jsou zdobné a nosné prvky vypracovávány ze žuly, pískovce nebo mramoru, a pouze zdivo a hrubé kamenické výrobky jsou z opuky. Sice se snadno rozpadnou, snadno se ale také vytěží a vyrobí znovu, případně recyklují pro jiný stavební účel. Opuka je české specifikum a v jiných krajích se v podstatě netěží. Jako opuka se v našich podmínkách označuje i spousta dalších hornin, břidlic, vápenců a podobně charakterizovaných podobnými technologickými vlastnostmi. Po vytěžení velkých ložisek na Přední Kopanině a Bílé Hoře se začala těžit také šedší, tvrdší a méně vhodná opuka na Strahově a v okolí Petřína. V současné době se opuka těží v diluviálním okraji Prahy, jde v podstatě o zapomenutý a doplňkový materiál určený k výrobě hrubých stavebních prvků. Opuka je charakteristický materiál pro románský a gotický sloh a dnes je vnímána především jako materiál historický nebo historii evokující.

Pískovec

Usazenina na křemité bázi. Jeho strukturu tvoří drobná zrna písku a živců spojená v matici z tmelu. Tmelu i způsobu jeho uchycení na zrnech je velké množství druhů a podle něj kámen dědí také své technologické vlastnosti. V českých zemích se jedná o nejrozšířenější kamenickou surovinu vůbec, která má i svou vlastní kamenickou tradici. Nejznámější ložiska pískovce

jsou v Podkrkonoší, na Kladensku a v okolí Kamenných Žehrovic, ale různé varianty této suroviny můžeme najít téměř všude, i když jako pískovec se označují i arkózy, droby a další křemičité usazeniny. Pískovec začal být velmi oblíben na konci gotiky a začátku renesance. Jde v podstatě o napravení omylu ranně středověkých prospektorů. Ti hledali materiál, který se blíží západo - a jihoevropským vápenným horninám a našli opuku. Ta se jim možná blíží vzhledově a vzdáleně snad i svým složením, ale technologickými vlastnostmi, se jim blíží nejvíce pískovec.

Dalo by se s nadsázkou říci, že pískovec je zaalpský mramor. Díly blokovité odlučnosti se snadno těžší, je dostatečně měkký, aby šel opracovat, ale dostatečně tvrdý, aby udržel i jemný tvar. Navíc mramor předčí, neboť je méně křehký a lze ho tedy snáze obrábět. Velikou nevýhodou oproti mramoru je fakt, že pískovec nelze leštit, což ovšem kameníci řešili širokou škálou povrchových úprav, které jsou naopak v pískovci snazší (různé zubování, pemrlování a šalírování, bosáž apod.). Pískovec se stal hlavním materiálem stavebním i materiálem pro ušlechtilou práci a dodnes je v našich zemích výraznou součástí kulturní identity, neboť z pískovce je převážná většina památek, soch a významných historických staveb. Dokud bylo zpracování kamene převážně ruční, kraloval pískovec jako nejlepší a nejvhodnější kamenická surovina. Toto vnímání se značně posunulo v době technické, kdy pískovec nedokáže konkurovat tvrdším, leštitelným materiálům a jeho krása zůstává v mnohém nedoceněna. I tak se ale řadí mezi hlavní kamenické suroviny a rozhodně i hlavní suroviny kamenosochařské.

Žula

Jako žula jsou laicky označovány různé druhy hlubinných magmatických hornin, které jsou charakteristické výraznou zrnitou strukturou. Někdy se jako žula označuje i magmatická hornina všeobecně. Magmatické horniny vznikají, když se magma dostane do zemské kůry. Žula vzniká tak, že magma tuhne pomalu, v hlubinách zemské kůry. Jde o výrazně křemičitou horninu, která obsahuje také zrna živců a dalších minerálů. Když magma tuhne, zrna minerálů krystalizují a vtlačují se jedno do druhého, tím se vytvoří charakteristická zrnitost suroviny, která se označuje jako žula.

V českých zemích se jedná o druhou nejrozšířenější kamenickou surovinu, která má taktéž vlastní kamenickou tradici. Dokonce snad i soutěží s pískovcem co do množství lomů a trvání tradice. Zatímco pískovec se vyskytuje v nižších polohách, žula je záležitost horských úbočí. A najdeme ji opět téměř všude, kolem dokola Čech i Moravy. Nejznámější jsou lomy v okolí Sázavy a lomy Jizerskohorské. Ale ani moravská žula či žula krkonošská či středočeská nezůstává pozadu. Historicky se u nás žule příliš nedařilo, i když je jí dostatek a mohlo by se zdát, že je snadno dostupná, tento kámen se vyznačuje svou tvrdostí a houževnatostí a je pravda, že historické technologie si s ním nedokázaly úplně poradit. Tedy technologie ano, ale nelidská práce jejich nositelů nebyla vyhledávaná. Nicméně už ze středověku si žula nese jednu velikou výhodu.

Oproti jiným kamenům je velmi pevná, kompaktní a odolná. Práce s ní je sice o dost těžší a nákladnější, tyto vlastnosti negativa snadno vyváží. Zvláště když se jedná o stavbu hradu nebo jiné pevnostní stavby. O co snazší je vyvrátit hradbu z pískovce nebo se prokopat

hradbou opukovou, oproti tomu žulové opevnění je v podstatě nezničitelné. Proto se žula uplatňuje historicky především jako materiál pevnostních staveb, a také při výrobě nosných či opěrných konstrukčních prvků. Čas žuly jako dekoračního materiálu měl teprve přijít s dobou technickou. Jakmile průmysl dosáhl jisté úrovně, opracovatelnost žuly stoupla na tolik, že se z ní stal velmi oblíbený kamenický materiál pro ušlechtilou a uměleckou práci. Žula sice nebyla nikdy ceněna pro svou kresbu tak jako mramor, nicméně leštitelná je, a ukázalo se, že její zrnitá struktura dokáže utvářet krásu jiného typu. Žula si také velmi notuje s materiálem, který byl pokusem o napodobení jejích vlastností, bez vynaložení příslušné práce, a to s betonem. V současné době je žula stálicí kamenického pantheonu, zvláště při výrobě leštěných desek. Nejen svou kresbou ale především výhodnými technologickými vlastnostmi. Její tvrdost, kompaktnost a odolnost z ní dělají ideálního kandidáta na průmyslové opracování a později i na opracování robotické.

Ostatní materiály:

V tradici našich zemí se můžeme výjimečně setkat i s jinými materiály. Kapitoulou samou os sobě jsou břidlice a svory, případně vápence nebo různé metamorfity, včetně široké variety rul, které jsou tradičně užívány k selským stavbám. V případě venkovského kamenictví se tradice odvíjí od kamene, který je v místě přítomen, a lze z něj vyrobit jakýs takýs štípaný zdící prvek. Jakmile je tento účel naplněn, jako kamenická surovina dokáže sloužit kde co, především pak horniny, které se snadno lámou po vrstvách. Ale široké využití mají v selských stavbách i horniny jinak kamenicky nevhodné.

Druhou skupinou by mohly být bazalty (čediče) a různé další výlevné horniny. Jejich zpracování má u nás tradici, ale o opracovatelnosti se ve starších obdobích nedá mluvit. Čediče vynikají svou vahou, tvrdostí a stálostí, ale k opracování se příliš nehodí (mají kulovitou odlučnost a miskovitý lom). Nejčastější využití historické je jejich skládání podle přirozeného tvaru, ve kterém se různé bazalty v přírodě nacházejí. Jejich využití na výrobu šterku, případně na deskovou výrobu je až záležitost doby zcela nedávné. Podobně je to i s mnoha jinými materiály, které dnes mohou oslňovat svou krásou (hadec, onyx) nebo technologickými vlastnostmi (syenit, anhydrit), ale jejich efektivní těžba a zpracování je až výsledkem moderního průmyslového.

Poslední skupinu by mohly tvořit materiály, které nejsou primárně kamenické a nemusí se jednat ani přímo o horniny, ale výkon práce kameníka je na jejich zpracování závislý. Především jde o železnou rudu k výrobě oceli, v těsném závěsu je to pak vápenec a sádrovec pro výrobu vápna a sádry, Jmenovat bychom měli i keramickou (modelovací) hlínu, písky a šterky, grafit na tužky, dřevo, šelak a další materiály, které, byť nepřímo slouží kameníkovi jako surovina při výrobě.

Ale o těch zase někdy příště.

Miniškolička
práskání bičem

... je celodenní program určený pro kulturní akce, kde si děti i dospělí vyzkouší, jaké je to držet bič v ruce a jak ho ovládat. Vlastně i nahlédnou do historie, protože bič je velmi starý nástroj. Děti se pokusí trefit některý z připravených terčů a třeba i sami (pod dozorem lektora) prásknout.

Součástí je i aktivní ukázka práskání bičem a výstavka různých druhů bičů. Lektori se dokáží přizpůsobit Vaší akci různými druhy kostýmů (dle dohody – staročeské, středověké, westernové,...).

Další informace získáte na emailu
keltoviny@seznam.cz

www.keltoviny.cz
www.facebook.com/keltoviny

Dále vydáváme internetový časopis, do kterého přijmeme plakát či pozvánku na Vaše akce zcela zdarma.

Prokletí pocestného

17. část

Příběh napsal a připravil Jiří Šulc

Proletěl jsem kapradím jako srnec prchající před lovci a kopeček dolů na mýtinu sjel po zadku. I když jsem nadělal strašně moc hluku, bojující muži si mě vůbec nevšimli. A nebylo divu, pohyby Pocestného se zdály pomalejší a útoky jeho nepřátel naopak jistější. I když byl určitě zručnější bojovník, prohrával s bandity, a především s hromotlukem Burrťou, v zápase na výdrž. Byl nejvyšší čas zasáhnout.

Věděl jsem, že nemohu střílet z dálky, nic bych netrefil. Přiběhl jsem tedy blíž a připravil se k výstřelu tak, jak jsem nejlépe uměl. Konec šípu se drží mezi dvěma prsty, ukazováčkem a prostředníčkem, které zároveň napínají tětivu. To jsem věděl. Muži z vesnice, co chodili na lov, mi to mnohokrát ukazovali. Ale napnout samotnou tětivu bylo mnohem těžší, než se může zdát. Tělo luku bylo sice z pružného dřeva, ale přesto odolávalo chabé síle mé netrénované paže. Raději jsem do toho ani nevložit všechny síly, protože co kdybych se příliš rychle vyčerpал, tětivu pustil a omylem trefil Pocestného.

V duchu jsem proklínal vlastní ubohost. Nakonec jsem usoudil, že nejlepší bude prostě odvést pozornost banditů od Pocestného, aspoň na chvíli.

„S-s-stát...“

Ještě, než jsem se vykoktal, bylo mi jasné, že mi bojující muži nebudou věnovat pozornost. Ještě jednou jsem se zhluboka nadechl a zařval tak nahlas, jak mi jen vyprahlé hrdlo dovolilo.

„Povídám, stát!!!“

I když to stále neznělo dost hrozivě, bandita s nožem to uslyšel a podíval se na mě. Bylo to zrovna ve chvíli, kdy měl provést další výpad. Pocestný a Burta zatím stále bojovali.

„Nikdo se ani nehne!!!“

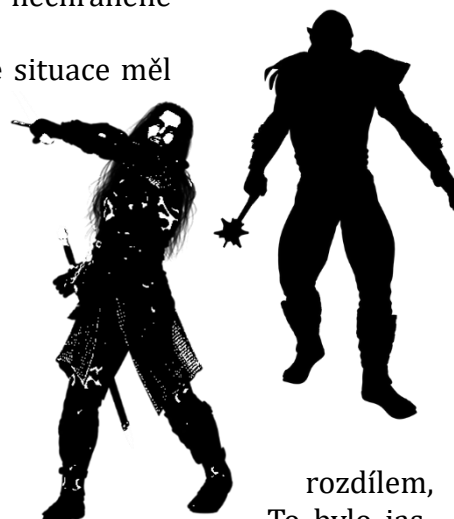
To už po mě hodil očkem i Burrta a dokonce i Pocestný se rychle ohlédl přes rameno. I bandita s nožem zůstal stát, i když měl skvělou příležitost Pocestného bodnout. Nemohl vědět, že neumím střílet, takže mě bral vážně. A pak nabral boj jiný směr.

Pocestný hodil dýku po muži s nožem. Bandita zachroptěl, když se mu letící čepel zapíchla do hrdla. V panice udělal to nejhorší, co mohl, tedy vytáhl dýku ven z rány. Všude se rozstříkla krev a její vlastník se po krátkém vrávorání s chroptěním poroučel k zemi. Kdybych v životě už předtím párkrát neviděl na vlastní oči, jak se poráží prase, nejspíš bych omdlel. I tak jsem musel odvrátit zrak. Vidět takhle umírat člověka je otravné. Na okamžik mi blesklo hlavou, proč si Pocestný vybral za cíl méně nebezpečného protivníka. Zbavit

se hozenou dýkou Burrty dávalo větší smysl. Když jsem se znovu podíval, bylo to jasné. Za mrtvým banditou ležel na zemi jeho meč. Burrtovi hned došlo, co má za lubem, takže se po něm ohnal kyjem s ještě větší silou a zuřivostí než dříve. Pocestný ale pro svůj meč skočil hlavou napřed s rukama nataženými před sebe, jako když se kocour vrhá na myš. Jakmile dopadl na zem, udělal kotoul dopředu a vmžiku se vymrštil zase na nohy. Svůj meč měl už konečně v ruce, ale sotva ho stihl osvobodit z pochvy, Burrta znovu zaútočil. Velký bandita už držel svůj kyj v obou rukách a strašlivé síle, kterou používal k mávání tou těžkou zbraní, se vyrovnaly jen jeho sprosté nadávky vůči Pocestnému.

S úlevou jsem spustil luk dolů a opatrně povolil napětí ruky na těživě, abych omylem nevystřelil. Už mi nikdo nevěnoval pozornost. Sledoval jsem ten souboj a začal si opět dělat velké naděje na jeho dobrý konec. Na útočícího rozzuřeného Burrtu byl sice děsivý pohled ale Pocestný se jeho ranám vyhýbal bez problému a občas i odrazil kyj svým mečem. Ze dřeva po srážce s ocelí pak odlétlo pár třísek. Taktika „nejlepší obrana je útok“, nemohla banditovi pomáhat k převaze moc dlouho. Jen jsem se díval a čekal, až mrštnější šermíř provede rychlý výpad a propíchně hromotlukovi jeho nechráněné břicho.

Pak jsem si ale všiml pohybu za bojující dvojicí. Do celé situace měl zasáhnout ještě někdo, s kým už určitě nikdo nepočítal. Dindi se pomalu zvedal ze země, a přitom se držel za hlavu v místě, kam dostal hromovou ránu od Burrty. Chvilí trvalo, než se plně vzpamatoval. Když si uvědomil, co se děje, otočil se a běžel z mýtiny pryč. Zaradoval jsem se z toho, že zbaběle utíká, ale v tom jsem se mýlil. Doběhl k tělu zastřeleného bandity a vzal si jeho zbraň. Kuší!

Běžel zpět na bojiště s kuší v jedné ruce a šipkou v druhé. Připomínal mi trochu mě samotného, když jsem před chvílí spěchal Pocestnému na pomoc. S tím že mladý bandita byl určitě mnohem zkušenější střelec. Běželo už podle toho, jak jistě a pohotově napínal tětivu a vložil do žlábků šipku. To mohl být konec. Ještě, že jsem při svém předchozím hrdinském pokusu nestřílel na Burrtu, to bych byl bez šípu. Teď jsem se musel pokusit zdržet Dindiho.

„Hej, ty tam! Ani se nehni!“ vypustil jsem ze svých plných plic. Nezbyvalo než doufat, že stejný trik bude fungovat i podruhé.

Nejspíš si mě předtím vůbec nevšiml, protože na mě nejdřív vyjeveně civěl, jako bych spadl z nebe. Rychle se ale vzpamatoval a namířil kuší na mě.

„Drž hubu a zahod' to!“ poručil. Nebylo to tak snadné.

„Ty to zahod' nebo... ti vystřelím oko, lumpe!“ zkoušel jsem ho znovu zastrašit, a přitom si byl ještě méně jistý tím, co dělám.

„Já vystřelím voko tobě, parchante!“

Takhle jsme si vyměnili výhrůžky ještě několikrát, ale nic se tím nezměnilo. Ze všech sil jsem se přemáhal, abych neustoupil. Nejlepší by bylo prostě pustit tětivu luku a doufat v nejlepší. Jenže k tomu jsem se nedokázal donutit, přestože hrozilo, že Dindi se mnou ztratí trpělivost a brzy skončím se šípem v hrudi. Ale to se pořád nestalo, a to z jediného důvodu. Dindi s výstřelem váhal stejně jako já.

Stáli jsme naproti sobě a zdálo se, že čas okolo nás běží pomaleji. I dva bojující muži opodál jako by přestali existovat. A Dindiho ruce se z toho napětí začaly třást, téměř nepostřehnutelně, ale přece jsem si toho všiml. Slyšel jsem v jeho hlase stejnou ozvěnu

strachu, jako ve svém, i když ji uměl lépe skrývat. Stačila jen krátká doba na to, abych s ním nejen začal soucítit, ale i uvěřil tomu, že není surovec jako Burrta nebo chladnokrevný vrah jako Filtz. Nevěděl jsem, jak a proč se ten mladík přidal k bandě. Ale odhadoval jsem, že ať už s nimi prováděl na jejich loupeživých výpravách cokoliv, tak ještě nikoho nezabil. Aspoň ne takhle, tváří v tvář.

Už to vypadalo, že jeden z nás bude muset vystřelit, když v tom jsme uslyšeli bolestný výkřik. Pocestnému se povedlo seknout Burrtu do pravé ruky. Z rány táhnoucí se po celém banditově předloktí se valila krev, ale Burrta přesto dál bojoval. Kyj musel držet už jen v levé ruce, kterou zvedl nad hlavu a chystal se zasadit protivníkovi drtivou ránu seshora. Pocestný byl ale rychlejší. Sotva Burrta kyj zvedl, už byl u něj a vší silou bodl vpřed. Čepel meče zmizela v Burrtově hrudi. Bandita na ni zíral s nevěřícím výrazem. Vzápětí ji Pocestný trhnutím vytáhl ven a ustoupil krok dozadu. Burrta se zamračil a naposledy se ohnal kyjem, avšak už jen chabě a pomalu. I to ho vysílilo tak, že napřed klesl na kolena, a nakonec s poslední nadávkou na rtech padl k zemi.

I když jsem sledoval krvavý konec toho souboje se směsí úžasu a znechucení, tětivu luku jsem nepustil a stále mířil na Dindiho. Rychle jsem se vzpamatoval a připomněl si, že ho musím stále bedlivě sledovat. Ale mladý bandita zíral na Burrtovo tělo. Nejspíš nemohl uvěřit, že muž, kterého se tak dlouho bál a měl ho za ztělesnění síly a neohroženosti, tu teď leží mrtvý a lesní půda pije krev z jeho prohnílého, zlého srdce. Ani ho nenapadlo po někom střílet.

Pocestný nemeškal a rozběhl se k Dindimu. Toho už konečně touha po přežití donutila vystřelit z kuše. Ale ať už to způsobil strach nebo málo procvičování střelby, netrefil se. Šipka proletěla kolem levého boku přibližujícího se Pocestného. Mladému banditovi bylo jasné, že nestihne znovu nabít, než se k němu muž přiblíží. Proto chytil kuši za opačnou stranu a chystal se ji použít jako kyj. Pocestný doběhl až k němu a nechal mladíka zaútočit. Dindi se s křikem ohnal po Pocestném pažbou z kuše. Úspěšný zásah do hlavy by protivníka nejspíš na chvíli omráčil, a Dindi by tak mohl udeřit znovu, nebo by získal čas na útek, podle svého uvážení. Jenže Pocestný svým mečem úder nejen zachytil, ale posléze vší silou trhl čepelí doleva. Kuše vyletěla z Dindiho rukou a mladý bandita byl odzbrojen. Plný strachu začal Dindi před Pocestným rychle couvat dozadu. Přitom zakopl a skončil na zemi břichem vzhůru. Pocestný mu šlápl jednou nohou na hrud' a pozvedl meč. Hrot čepele, ze které ještě kapala Burrtova krev, mířil svisle dolů, přesně na Dindiho krk. Mladík roztřeseným hlasem prosil o milost a zvedl ruce před sebe. Kryl si jimi obličej, jako by to něčemu pomohlo.

„Ne!“

Vykřikl jsem to úplně sám od sebe. Hned na to jsem odhodil luk a šíp a doběhl k Pocestnému, který zadržel svou ruku těsně před bodnutím. Nic mi neřekl ale jeho překvapený výraz mluvil za vše.

„On...se vzdává. Už nám neublíží.“ řekl jsem, i když jsem si tím pořád nebyl úplně jistý. „Když ho nechám žít, tak nám může ublížit v budoucnu. Nebo někomu jinému. Nechci nic riskovat.“ odpověděl Pocestný a znovu se chystal zasadit smrtelnou ránu.

„Vždyť je bezbranný. Tohle... To prostě není správné!“ přel jsem se se starším mužem, i když mi rozum říkal, že má pravdu. Ale kdybych ho nechal Dindiho zabít, zradil bych to, co mi říká srdce.

„Je to bandita. Zloděj, vrah a kdo ví, co ještě. On by tě neušetřil. A když ho nechám jít, bude dál loupit a zabíjet. Možná ne v tvój vesnici, ale někde jinde určitě. Když se rozhodneš

takové ničemy ušetřit, tak všechny lidi, kterým ublíží, budeš mít na svědomí. Opravdu chceš takový život zachránit?“

Byla to tvrdá slova a pravda v nich se nedala popřít, i když jsem o Dindim nesmýšlel tak špatně, jako o zbytku bandy. Co když ještě byla naděje, že se polepší? Ale věděl jsem, že slovy Pocestného nepřesvědčím. Musel jsem jednat. Tak jsem si klekl k Dindimu a pohleděl mu do očí.

„Tak, teď dobře poslouchej! Když tě teď pustíme, tak odsud zmizíš. Půjdeš tak daleko, kam tě nohy donesou. A začneš žít poctivě! V nejbližší vesnici se necháš najmout na nějakou práci, usadíš se tam, budeš mít ženu, děti, prostě všechno jako normální, slušnej člověk! Konec loupení! A NIKDY, ROZUMÍŠ, NIKDY NIKOHO NEZABIJEŠ!!! JASNÝ!?“

Opět jsem se snažil působit co nejvíce hroživě a poprvé za tu noc jsem měl pocit, že mi to šlo. Dindi mi věnoval bezmeznou pozornost a horlivě přikyvoval. Ale to nestačilo. Zatlačil jsem na něj ještě víc.

„Přísahahej!!! A jestli to porušíš, on si tě najde a budeš toho litovat!!!“

Pohrozit mu Pocestným zafungovalo, protože mladý, a snad už brzy bývalý, bandita přísahal na vše, co ho napadlo, a pořádně nahlas.

Pocestný se rozmýšlel, a přitom na Dindiho vrhl pohled plný pohrdání. Nakonec sundal z mladíka nohu a svěsil meč k boku.

„Tak se zvedni a vypadni odsud!“ poručil.

Dindi však zatím zůstal na zemi a třásl se strachy. Určitě nemohl uvěřit tomu, že dostal další šanci na přežití.

„Neslyšel jsi?! Mazej! Nebo si to rozmyslím!!!“ křikl Pocestný a výhruzně pozvedl meč.

Dindi se obrátil břichem k zemi a chvíli se jen plazil. Pak v sobě našel dost síly na to, aby se zvedl a začal utíkat do tmy mezi černými kmeny stromů. Ze začátku klopýtal, ale jak se vzdaloval, jeho kroky byly stále jistější. Šustění listů a praskání větviček, které mladík při svém zběsilém útěku způsoboval, se ještě dlouho ozývalo nočním lesem.

Pokračování příště...

PŘÍBĚHY

plné fantasmie

Pouliční lampy

Článek připravila Kamila Prášková

Vlastní autorská tvorba redaktorky

Pouliční lampy mají občas zvláštní moc. Svě o tom ví Gertel, zametač v malém městečku na Jihu Houště. Žil obyčejný život do doby, kdy ho napadl osudný nápad. Jednoho víkendového rána, posílen kvalitním spánkem, vydal se ve svém malém domečku do kuchyně. Chtěl jako obvykle posnídat párky s chlebem, jenže nastal nenadálý problém, pro Gertela teda spíše katastrofa nesmírných rozměrů. Došel kečup. Gertel nechápal, jak se to mohlo stát. Byl na něm závislý a neuměl si představit, že by si v něm své párky nenamočil. Už jako malé dítě si ho musel dávat do každého jídla. Dokonce i do krupičné kaše. Truchlivě zíral do lednice a přemýšlel, kde teď nějaký sežene, když jsou obchody zavřené. Se sousedy neměl zrovna nejlepší vztahy, a tak pochyboval, že by mu někdo nějaký ochotně věnoval. Možná mu ho někdo z nich dokonce ukradl! Paranoidně se rozhlédl po kuchyni a zaposlouchal se, jestli neuslyší něco podezřelého. Jediný zvuk ale vydával špatně dotáhnutý vodovodní kohoutek.

Gertel už si opravdu začínal zoufat. Pak si ale vzpomněl na malý sklípek, kam jeho matka ukládala zavařeniny. Možná tam bude i nějaký ten kečup! S novým, nadějí zažehnutým, elánem se vydal do sklepa. Když otevřel malá dvířka v podlaze, zavanul k němu vlhký hnilobný pach. Pokrčil nos. Sklepy neměl rád, byly temné a plné pavouků. Přesto to teď hodlal absolvovat, protože bez kečupu nemohl žít ani jediný den. Zapálil petrolejovou lampu a s kovovým držadlem v zubech opatrně slezl po studeném žebříku. Místnost byla opravdu malinká. Nacházely se v ní jen dvě do stropu vysoké police se zavařeninami. Některé se zdály být z posledních let, než jeho matka zemřela, jiné vypadaly podle vrstvy prachu na sklenici spíše z dob jeho babičky. Probíral se mezi zavařenou řepou, okurkami, švestkami a meruňkami, ale kečup nikde neviděl.

Už to chtěl vzdát a vylézt zpět po žebříku, když si u jeho paty všiml malého výklenku. Dřep si a posvítit si dovnitř. Stála tam jedna velice zaprášená láhev a musel ji celou nejdřív utřít do kabátku svého pyžama, než zjistil, co má v rukou. Pak ale vyskočil na nohy a dal se do šťastného tance, protože našel svou milovanou pochoutku. Jeho radost však vystřídalo rozčarování, když si na láhvi všiml zašlého štítku s nápisem: „Pozor! NEBEZPEČNÉ!“ Gertel chápal, že po těch letech mohl kečup způsobit pěknou bolest břicha, ale cedulka s nápisem byla stejně stará jako kečup sám. Divné, pomyslel si. Rozhodl se, že zatím není natolik zoufalý a zkusí nejdřív obejít sousedy, aby se ujistil, že není žádná jiná možnost. Vrátil sklenici do výklenku a vylezl ze sklepa.

Rozhodl se, že se zeptá jen starého pošťáka, který bydlel hned vedle. Byl to dobrý přítel jeho zesnulé matky a třeba se nad ním slituje. Jenže mu neotevřel. A tak nakonec Gertel strávil celé dopoledne obcházením všech domů v ulici. Nikdo však neměl kečupu nazbyt. Rozhodně ne pro věčně zamračeného souseda, který neumí ani pozdravit. Krátce po poledni se Gertel vrátil domů s nepořízenou. Byl značně rozezlený, že se na něj všichni v takové nouzi vykašlali. Nahlas si stěžoval a častoval své sousedy těmi nejhoršími nadávkami. Podle jeho názoru se k němu obrátilo zády celé městečko.

Když došel do kuchyně rozhodnutý, že se spokojí s těmi odpornými párky bez rajčatové chuti, všiml si sklenice na kuchyňském stole. Zůstal překvapeně stát ve dveřích, protože to byl ten kečup, který našel dnes ráno ve sklepě. Přísahal by, že ho nechal ve výklenku vedle žebříku. Zamračil se a pak potřásl hlavou. Že by ho nakonec přece jen vzal s sebou? Pomyslel si, že když už stojí na stole, zjistí, jestli by se nedal použít. Když však sklenici otevřel a přičichl k jejímu obsahu, něco se s ním stalo. Nevěděl co, ale začal se cítit divně. Na té vůni bylo něco opravdu zvláštního. Zbytek dne si vůbec nepamatoval.

Probudil se dalšího rána ve své posteli s mírnou bolestí hlavy. Připadal si tak zvláštně zmatený, jako by to včera přehnal s alkoholem. Vstal, aby se nachystal do práce, ale pak si všiml láhve kečupu na svém nočním stolku. Příliš se nad tím nepodíval, protože spěchal. Vyšel z ložnice, oblékl si kabát, vzal z komory košťe a vyběhl na ulici. Dnes měl službu v městském parku. Bylo to velice frekventované místo, protože se nacházelo přesně ve středu jejich malého městečka a většina lidí tudy procházela, když šli do práce nebo se vraceli domů.

Gertel začal poctivě zametat chodníčky od spadáných listů a dalšího smetí. Po chvíli si ale připadal unavený, stále se necítil ve své kůži. Bylo časně ráno a park byl zatím opuštěný, takže se rozhodl posadit na blízkou lavičku a trochu si odpočinout. Sáhl do kapsy kabátu, aby z něj vytáhl balíček sušenek, který s sebou pokaždé nosil. K jeho velkému překvapení ale nahmatal nějakou sklenici. Prohlížel si kečup, který určitě nechal na nočním stole. Vstal a začal přecházet sem a tam tak zamyšleně, že skoro narazil do staré pouliční lampy, která parčík večer osvětlovala. A tehdy ho napadl ten osudný nápad.

Gertel teď s úsměvem visel na lampě. Odšrouboval víko kečupu, namočil do něj prsty a pečlivě pomatkal sklo lampy červenou kaší. Když se toho večera lampa rozsvítila, začaly se dít bláznivé věci. V rudé záři se vše zdálo jako z jiného světa. Veverky začaly být krvelačné, ptáci celou noc zpívali ale znělo to jako skřípání zubů nemrtvých, tráva rostla do nevídaných rozměrů a lidé se začali šíleně smát a strhávat ze sebe šaty. V červeném světle nikdo nebyl sám sebou.

Ráno s prvními slunečními paprsky všichni zapomněli, co se vlastně dělo. Zmateně se potáceli kolem a sbírali své svršky. Někteří si prohlíželi podivné ranky na těle, které vypadali jako od veverčích zubů. Tráva zčernala a uvadla, aby večer vyrašila znovu. Opakovalo se to den, co den a nikdo netušil, co nebo kdo za to může. Až jednoho dne přišel prudký liják a smyl kečup z lampy. Rudá voda se vsákla do země a zmizela. O devět měsíců později se narodilo rekordní množství dětí. Zvláštní bylo, že se všechny staly závislé na kečupu. A Gertel? O tom už nikdy nikdo neslyšel.

KOVAP a MODERNÍ TECHNOLOGIE

*Článek připravil Martin Štulla ve spolupráci s firmou Kovap
Informace čerpány z internetových stránek kovap.cz*

Žijeme v 21. století, což se projevuje i ve světě dětí a hraček. Zatímco naši rodiče byli vděční za stavebnice, traktor na klíček a fotbalový míč, dnešní děti mají daleko větší výběr hraček a technologií, se kterými si mohou hrát.

I v dnešní době se ale v dětském pokojíčku najde místo pro kvalitní plechovou hračku, a mnohdy má víc výhod než tablet či mobilní telefon. Jaké? Pojd'me si to shrnout!

- Plechové hračky mají historii, spojují generace a každý jeden kus je svým způsobem originál.
- Důležitým bodem je také finanční rozdíl mezi plechovými hračkami KOVAP a moderními technologiemi. Průměrný telefon či tablet pořídíte za zhruba 4000 korun. Za takovou cenu si ale můžete pořídit rovnou 5 traktorů Zetorů.
- K předchozímu bodu se vztahuje i tento. Protože zatímco telefon či tablet za 4000 korun vám vydrží pár let, plechové hračky značky KOVAP jsou nesmrtelné. Ne nadarmo se o nich říká, že jsou to NEROZBITNÉ HRAČKY.

- Plechové hračky jsou, na rozdíl od telefonů, vhodné i pro menší děti a závislost na nich, není problémem pro psychology.
- Jedná se o hračky s příběhem. Za každou jednu plechovou hračkou stojí příběh jejího vzniku, spousta tvrdé práce i potěšení z konečného produktu.

- Plechové hračky nepotřebují nabíječky, velkou paměť a wifi. Plechovým hračkám stačí klíček, který když natáhnete, tak máte o zábavu postaráno.

Tímto náš seriál o významné české firmě končí. Nám nezbyvá než firmě KOVAP popřát spoustu dalších úspěšných let ve vývoji modelů a hraček pro děti, ale i dospělé. Vždyť i v modelech automobilů oslavují českou šikovnost při dálkových rallye závodech...

Leganorie

Ye tho phuč!

Příběhy připravil a napsal Jurgen Lednický

Hereg si pokojně pochruoval ve svém domě na Exterisu, když tu uslyšel zaklepaní. Samozřejmě, že již od svého, v této době dávného, příjezdu nepřijímal návštěvy a většinu času si užíval zasloužený odpočinek. Přece jen strávil něco přes padesát let neustálým studiem na magické univerzitě, a ačkoliv patřil k Leganorianům se studijními předpoklady, frází „člověk se učí celý život“ si představoval trochu jinak. Velmi nenápadně se proto přikradl ke dveřím, jelikož Heregovi bývalí kantoři ještě nepovažovali jeho studium za dokončené a čas od času po něm pátrali. Protože však jeho učitelé měli své nejlepší století za sebou, pátrání bylo dosti přerušované a občas to už vypadalo, že na něj zapomněli.

Opatrně se kouknul klíčovou dírkou, zda mu něco nenapoví. A ejhle, přede dveřmi se rýsovalo několik pláštů s vyšitými okultními symboly. Tentokrát však byl připraven. Došel doprostřed místnosti a naprosto neslyšným šepotem pronesl několik kouzelných slovíček. Ve chvílce před magickými profesory nestál domek a oni zírali do prostoru za měšťanským domem, v němž si Hereg užíval. Ani se nepohnuli, dokud nespatriili malinkou postavičku pádit s domem v rukou. Jeden z čarodějů udeřil holí a prchající trpaslík se změnil zpět v Herega. To ho ovšem nezastavilo v útěku. Zakřičel: „Prosím!“ což bylo velmi mocné kouzelné slovo, a celou plochu, kde stával dům, zahalil hustý dým. Čarodějové samozřejmě kouř během pár vteřin zlikvidovali, ale to už zde Hereg nestál.

Letěl na magicky sestrojeném létajícím stroji, který si přesně na tyto příležitosti připravoval. Měl už vymyšlenou pěknou hospůdku, kam si chtěl zajít před tím, než jeho kantory zase unaví pátrání. Letěl proto až k jednomu zapadlému megariotu pohupujícímu se kolem Exterisu, nazývanému Erigond. Moc toho o něm nevěděl, pouze to, že zde čepovali obstojně pitelné pivo. Za pár hodin, nejhůře za půl dne, přestane honička všechny pronásledovatele bavit, a on si zase zvětší dům na obyvatelnou velikost a vrátí se k lenošení.

Za necelé dvě hodinky už kotvil u jediného erigondského mola a uvazoval svou loď magickým provazem, odolným proti odcizení. Celý přístav zel prázdnotou, což ovšem

na této periferii Exterisu nebylo nezvykem. Hereg si pokojně dokráčel až do hospody a objednal si korbel, aby mu nevyschlo v krku. Co však netušil, bylo, že necelou hodinku cesty od něj už pluje vzduchem služební stroj magické univerzity následující magickou stopu vyzařovanou jeho korábem.

Náš hrdina se ovšem vesele opájel, nevědom si toho, že by se mu čistá mysl mohla hodit. Dokonce pil tak pilně, že než k němu delegace mágů dorazila, nedokázal ze sebe vydat kloudného slova. Pouze se zvedl, rozmáchl se a s obrovským žuchnutím dopadl na podlahu.

Když se Hereg znova zvedl, nevstal z podlahy, ale z postele. Už potřetí se dostal na magickou univerzitu, přičemž už podruhé proti své vůli. Naprosto ho to zdrtilo. Dlouhé měsíce se úspěšně vyhýbal veškerým pokusům o své nalezení a teď se nechal nachytat na vlastní pijáctví. Seskočil z postele a rozhlédl se. Zapomněli ho prošacovat, takže velmi překvapený vytáhl ze svého rukávu miniaturu svého domu. Když se otočil, aby našel stolek, na který by svůj příbytek mohl položit, všiml si úhledně napsané poznámky:

*„Vážený pane Ghimberte (nyní pod falešným jménem Hereg),
jsme velice rádi, že Vás znova můžeme po prodloužené dovolené přivítat na Eeberkisu. Vzhledem k Vaším mimořádným dovednostem v oboru transmutace, podoboru zmenšování/zvětšování bychom Vám rádi nabídli možnost vyučovat zde na univerzitě čtvrté ročníky. (přijetí nabídky je povinné)*

S pozdravem, rektorát Magické univerzity“

Hereg našťvaně zmuchlal papír a neslyšně se i s domem vytratil do spletitých uliček školy. Jak jimi procházel, narážel na staré známé, o nichž si myslel, že je už nikdy neuvidí. Rozhodl se, že zajde do učebny, kde měl vyučovat.

Jak to bylo na Magické univerzitě zvykem, všechny krátké informace si kantoři předávali telepaticky. Ačkoliv ještě nikdy neučil trvale, již několikrát suploval, takže obecné zvyklosti jakž takž chápal. Proto také věděl, na jaké učebně učil, a během chvíle do ní také došel.

K jeho velkému překvapení v jedné z lavic seděla tvář, kterou zde vůbec nečekal, Gangar. Jeho mladý přítel, který mu před několika měsíci pomohl s útekem z tohoto megariotu. Teď ho ovšem zřejmě také přitáhli zpět na Eeberkis, jelikož nesnesli pomýšlení, že by někdo mimo univerzitu znal tajemství kouzel. Z pohledu, který Gangar na Herega vrhl, to bylo jasné, že překvapení je oboustranné.

Hereg odučil svou přednášku na téma: „Zvětšování a jeho vliv na objem“ a vydal se zpět ke svému pokoji. Na cestě do něj záměrně vrazil Gangar, aby měl záminku navázat konverzaci.

„Jak ses sem dostal?“ zeptal se Gangar.

„Spíš, jak mě sem dostali. Při pronásledování jsem se opil, a tak trochu omdlel.“

Gangar se uchechtнул a odvětil: „Já jsem se zase pokoušel sólově přepadat lodě, a nakonec mě rektorát vykoupil od jednoho otrokáře, když jsem padl do zajetí.“

„Máš nějaký plán?“

„Plán čeho? Ty snad chceš utíkat?“

„Jo,“ sykl Hereg a rozhlédl se, jestli je nikdo nešpehuje. „Přece tu snad nechceš zůstat?“

„Víš ty co? Mě se tady docela líbí. Jídlo je tu dobré, ubytování taky. Jen si odkroutím povinnou docházku a mám příjemný život.“

„Gangare, Gangare. Ty tak trochu zapomínáš na to, že po povinné docházce přichází docházka dobrovolná, která je trvalá.“ Gangar už se nadechoval, aby něco namítl, ale Hereg byl rychlejší: „Dobrovolná docházka je povinná jakbysmet.“

S pomýšlením na dobrovolné vzdělávání se Gangar otřásl hrůzou a přitakal: „Máš pravdu. Musíme se odsud dostat. Někaký nápad?“

Hereg se pousmál a odpověděl: „Něco by tu možná bylo. A možná bychom se díky tomu nemuseli už nikdy s kouzelníky potýkat.“

Když všichni usnuli, Hereg i Gangar se pomalu vyplížili ze svých pokojů a potkali se u brány univerzitní knihovny. „Zde se nachází rukopisy s kouzly natolik složitými, že byly vytvářeny celé měsíce. Je tu také kouzlo, díky kterému budeme moci nechat celou univerzitu zmizet někam do Úsvitu. To kouzlo zní ‚Ye tho phuč‘ a mělo by být v levém křídle v sekci exorcismů,“ skončil svůj proslov Hereg a otevřel dveře knihovny.

Okamžitě vlétnuli dovnitř a začali prohledávat všemožné spisy, dokud, po asi hodinovém hledání, konečně nenarazili na onen prastarý svitek. Hereg jej opatrně rozevřel: „Perfektní. Čas na to zmizet,“ houkl a už pádil k východu se svítkem a Gangarem. Tam na ně, k velkému úžasu obou, čekalo několik mladých čarodějů, kteří slyšeli, jak hlučeli v knihovně. Oba už se připravovali na bitvu, když jeden z čarodějů promluvil: „Vezměte nás s sebou.“ Hereg se dlouho nerozmýšlel a pokynul všem, aby šli s nimi. Za chvíli dorazili až k molu, kde se projevila hlavní chyba Heregova plánu, chyběl jim létající stroj. Už chtěli začít nadávat, když tu se opět ozval onen mladý čaroděj: „Pane profesore, neučil jste nás náhodou o tom, že když je těleso dostatečně zvětšené, tak vzlétne?“ Hereg se zadumal a vzpomněl si na svůj dům. Vytáhnul jej z rukávu, postavil na molo a zvětšil na jeho původní velikost. „Nastupte si!“ řekl a otevřel pasažérům dveře. Po chvíli se už desetkrát větší dům vznášel nahoru.

Hereg se postavil na terasu a propletl si prsty. Začal odříkávat nesrozumitelnou hatmatilku, při které se kroutil jako kobra před píšťalou. Pak ukázal prostředníčkem na univerzitu a zakřičel: „Ye tho phuč!“ V tu chvíli Eeberkis nadobro zmizel z prostoru Leganorie.

Bylo nadleganorijsky krásné ráno. Rektor univerzity se probudil a otevřel hlavní bránu. Ke svému velkému překvapení hleděl do tváře Etrumanovi, který, jak vyčetl z božího pohledu, nebyl z jeho návštěvy zrovna nadšený.

Článek napsala a připravila Katka Hrabáková

Lucemburská pentalogie - III. díl

Karel IV. – Císař a synové

Zdravím vás milí čtenáři,

Je tu další číslo časopisu Keltoviny a s ním i třetí a vlastně i závěrečný díl tajného deníku císaře a krále Karla IV. Tak, dost mluvení a jdeme na to.

Obsah knihy:

Tento díl přináší události z posledních deseti let života Karla IV., tedy léta 1368 – 1378.

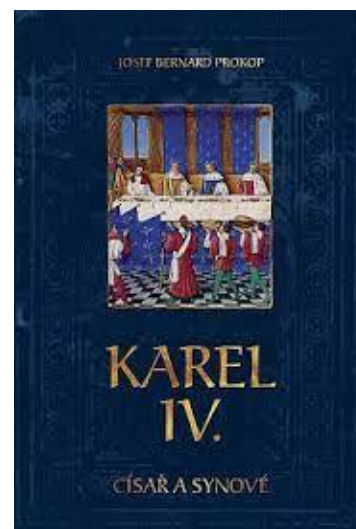
Po slavné korunovaci císařovny Elišky se císař naplno věnuje získání římského trůnu a dalších držav pro jeho nejstaršího syna Václava IV. Císař velmi toužil, aby právě Václav, následník, šel v jeho stopách. Ale přichází zklamání, Karel svou moudrost nedokázal Václavovi předat úplně. Asi proto, že mu cestu k trůnu příliš umetal. Alžběta, která nechápe celou Karlovu politiku v širších souvislostech na Karla naléhá, aby opustil svou celoživotní

koncepti vládnutí a jednal proti ní. Nemůže přeci stále prosazovat pouze jen nejstaršího syna, má ještě i dva další. Stárnoucí a již nemocný císař jen těžko odolává.

Do děje nám vstupuje vlastně přítel, pobočník, lékař a kronikář Jan Kryštof Cetenský, řečený Lombard. A hříčky minulosti se začínají hlásit o slovo v podobě ohrožení Karlova nevlastního syna Guillauma. Karla začíná zrazovat do té doby pevné zdraví. Václav IV. Se nakonec stává římským císařem. Po jeho korunovaci král Karel IV. Umírá po zlomenině nohy, po špatném seskočení z koně a dně, která císaře trápila již dlouhá léta.

Mé hodnocení:

Na Databázi knih má tento díl hodnocení 86 % procent, já bych klidně dala i 90. Kniha se mi líbila a smrt Karla IV. jsem popravdě obrečela. I tento díl je hodně čtivý a napínavý. Opět mě hodně kniha bavila. Každopádně doporučuji trilogii dočíst. Kniha má 344 stran. Vlastně i díky těmto knihám jsem se dozvěděla o Novém hradu u Kunratic, o kterém jsem ani nevěděla, že vůbec existuje. Prý se mu také říká druhý pražský hrad. Měla jsem za to, že Václav pobýval pouze na hradě Točnick. O tom pro mě neznámém hradě jsem viděla i hezký dokument. Někdy se tam budu muset jet podívat.

Bezpečné cesty[®]

BEZPEČNÁ JÍZDA V ZIMĚ BEZPEČNÁ JÍZDA A RIZIKA

- ◆ Základem je klidná, plynulá a opatrná jízda
- ◆ Důkladně sledujte provoz kolem sebe
- ◆ Dodržujte větší bezpečnou vzdálenost
- ◆ Brzděte plynule a opatrně
- ◆ Před zatáčkou přibrzďujte na rovném úseku, ne až v ní
- ◆ Nepřeceňujte své dovednosti ani možnosti vozu

RIZIKOVÁ MÍSTA A SITUACE

Náledí
(mosty, vodní plochy)

Vyjeté koleje
a aquaplaning

Horší viditelnost
(mlha, sněžení)

Kolony
a kalamity

Generální partner

ŠKODA

Partneři projektu

www.bezpecnecesty.cz

ZOMBÍK

píše a kreslí: Ondřej Frencl

MUSÍM ŘÍCT, ŽE JSEM VĎEČNÝ ZA TO, ŽE ZE MĚ VIDÍTE JENOM HORNÍ POLOVINU TĚLA...

13

VČERA VEČER SE MI TOTIŽ STALA VELICE OŠKLIVÁ NEHODA... SKOČIL PO MĚ VELKÝ PES!

TEN HAJZL SE MI ZAKOUSNUL PŘÍMO DO LÝTKA A PAK MI DOKONCE S NOHOU UTEK!

ABYCH NESPADNUL, TAK SE MUSIM NA JEDNÝ STRANĚ **PODPÍRAT KNÍŽKAMA ...**

NEVIDĚLI JSTE NĚKDE NÁHOU VELKÝHO PSA S MOJÍ NOHOU V TLAMĚ?

14

VÁŽNĚ BYCH JÍ CHTĚL ZPÁTKY. ANI TROCHU MĚ NEBAVÍ PLAZIT SE PO ZEMI JAK ČERV

NAVÍC TAKHLE NESEŽENU VŮBEC NIC K JÍDLU, ALE JEŠTĚ HORŠÍ NEŽ TO JE, ŽE...

NA MĚ DĚCKA POKŘIKUJÍ **TŘÍKOLKA!**

15

Internetový časopis KELTOVINY
vydává spolek KELTOVINY z Českých Budějovic.

Redakční rada a dopisovatelé:

Martin Štulla, Pavla Štullová, Věra Melicharová, Jaroslav Kráčmera, Jindřich Zobl, Martina Nováková, Vítek Procházka, Kristýna Strnadová, Monika Procházková, Marie Ondová, Gabriela Monte, Mária Kalincová, Lucie Volková, Martina Kovářová, Kamila Prášková, Jurgen Lednický, Katka Hrabáková, Adam Kadmon, Ondřej Frencl, Dagmar Wilčková, Renáta Waldmann, Lucie Volková, Jana Koláčková, Veronika Šmídová, ...

Použité fotografie a ostatní obrazový materiál:

Titulní a poslední strana: MM Photography;
Ostatní fotografie jsou přímo se jménem autora v textu

*Děkujeme firmě BIG SHOCK!RACING, MM Photography, a Martinu Macíku jr.
za možnost použít jejich fotografii na titulní stranu časopisu.*

Uzávěrka dalšího čísla 15. února, příští vydání časopisu 27. února

**POSEDLÍ
DAKAREM**

